

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Власникам цінних паперів та
Голові Правління, генеральному
директору заводу ПАТ НЗФ
пану Куціну В.С.
(для подання до НКЦПФР)

**Звіт щодо аудиту фінансової звітності
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«НІКОПОЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ФЕРОСПЛАВІВ»
за 2017 рік станом на 31.12.2017 року**

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НІКОПОЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ФЕРОСПЛАВІВ» (далі – «Підприємство»), що складається з Балансу (Звіту про фінансовий стан) на 31 грудня 2017 р., Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), Звіту про рух грошових коштів, Звіту про власний капітал за рік, що закінчився зазначеною датою та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком впливу питання, описаного в розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ПАТ НЗФ на 31 грудня 2017 р., та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»).

Основа для думки із застереженням

В примітці до фінансової звітності 3.22. «Операції з пов'язаними сторонами» зазначено наступне: «У розумінні МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони» у Підприємства відсутні операції з пов'язаними сторонами».

На нашу думку, в цій примітці до фінансової звітності ПАТ НЗФ за 2017 рік інформація щодо операцій з пов'язаними сторонами не розкрита у відповідності до вимог МСБО 24 «Розкриття інформації про зв'язані сторони». Невідповідне розкриття у фінансовій звітності ПАТ НЗФ інформації щодо операцій з пов'язаними сторонами може впливати на його фінансовий стан та прибуток чи збиток, а також на залишки заборгованості. Ми не маємо можливості вартісно оцінити масштаб цього впливу.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено у розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Підприємства згідно з етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Пояснювальний параграф

Звертаємо увагу на Примітку в п. 4.1 до фінансової звітності Підприємства, в якій розкриті умови, в яких працює Підприємство, і вірогідність його подальшої безперервної діяльності з врахуванням негативного впливу політичної та економічної невизначеності, що спостерігається в Україні та світі.

Наша думка не містить застережень стосовно цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питання, описаного в розділі «Основа для думки із застереженням», ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Здатність Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі

Наша особлива аудиторська увага до цього питання спричинена, перш за все, тим, що припущення про безперервність діяльності є фундаментальним принципом при складанні фінансової звітності, та тим що в економіці України спостерігаються кризові явища та масове банкрутство підприємств та банків. Нашу увагу привернуло те, що у Підприємства в звітному періоді поточні зобов'язання збільшилися на 3 503 984 тис. грн.

Ми розглядали це питання, зокрема наступним чином:

Надіслали запити управлінському персоналу та отримали запевнення, щодо відсутності подій або умов які можуть поставити під значний сумнів здатність Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Розглянули плани управлінського персоналу Підприємства щодо подальшої діяльності Підприємства.

Розглянули протоколи Зборів засновників та Наглядової ради стосовно питань, які впливають на безперервність діяльності Підприємства.

Розглянули подальші події від дати фінансової звітності до дати цього звіту, які могли б свідчити про відсутність, або наявність подій або умов, які можуть поставити під значний сумнів здатність Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Розглянули інформацію з зовнішніх інформаційних джерел, яка могла б свідчити про відсутність, або наявність подій або умов які можуть поставити під значний сумнів здатність Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Облікові оцінки вартості основних засобів Підприємства

Наша особлива аудиторська увага до цього питання спричинена, перш за все тим, що ПАТ НЗФ є промисловим підприємством з виробництва феросплавів та в своїй діяльності використовує велику кількість об'єктів основних засобів. Вартість основних засобів є суттєвою статтею Балансу (Звіту про фінансовий стан) Підприємства. Станом на 31.12.2017 р. вона складає 45,74 % вартості активів підприємства.

Облікова політика ПАТ НЗФ та розкриття інформації щодо основних засобів викладені в пунктах 2.6 та 3.1 Приміток до фінансової звітності ПАТ НЗФ за 2017 рік.

Ми розглядали це питання, зокрема наступним чином:

Розглянули облікову політику Підприємства стосовно моделі обліку основних засобів.

Розглянули ймовірність використання основних засобів в господарській діяльності підприємства та ймовірність надходження економічних вигод від використання цих активів.

Проаналізували первісну вартість та методики нарахування зносу основних засобів.

Проаналізували справедливу вартість основних засобів на предмет наявності об'єктів основних засобів, балансова вартість яких має значення близькі до нуля.

Здійснили опитування управлінського персоналу та розглянули заходи контролю, які він застосовує стосовно наявності основних засобів та їх оцінки.

Виконали аудиторські процедури, які включають, окрім іншого, інспектування, спостереження, повторне обчислення та повторне виконання, аналітичні процедури. Наші процедури виконувалися на вибірковій основі та з використанням судження, щодо суттєвості кожного об'єкта або групи об'єктів основних засобів.

Облікові оцінки вартості запасів Підприємства

Наша особлива аудиторська увага до цього питання спричинена, перш за все тим, що ПАТ НЗФ є промисловим підприємством з виробництва феросплавів та в своїй діяльності використовує значну кількість запасів. Вартість запасів є суттєвою статтею Балансу (Звіту про фінансовий стан) Підприємства. Станом на 31.12.2017 р. вона складає 14,26 % вартості активів підприємства.

Облікова політика Підприємства та детальне розкриття інформації щодо запасів викладені в пунктах 2.8 та 3.4 Приміток до фінансової звітності ПАТ НЗФ за 2017 рік.

Ми розглядали це питання, зокрема наступним чином:

Розглянули облікову політику Підприємства стосовно оцінки запасів за меншою з таких двох величин: собівартістю або чистою вартістю реалізації.

Провели альтернативні аудиторські процедури (в зв'язку з неможливістю нашої участі в інвентаризації) для отримання прийнятних аудиторських доказів у достатньому обсязі щодо наявності та стану запасів. Ці альтернативні аудиторські процедури полягали у вибіркового огляді запасів на складах та місцях їх зберігання станом на 08.01.2018 р.

Розглянули визначення вартості запасів які пошкоджені, якщо вони повністю або частково застаріли або ціна їх продажу знизилася.

Виконали аудиторські процедури, що включають, окрім іншого, інспектування, спостереження, повторне обчислення та повторне виконання, аналітичні процедури. Наші процедури виконувалися на вибірковій основі та з використанням судження, щодо суттєвості кожної групи запасів.

Інші питання

Аудит фінансової звітності ПАТ НЗФ за рік, що закінчився 31 грудня 2016 р., було проведено іншим аудитором, який висловив модифіковану думку щодо цієї фінансової звітності 29 березня 2017 року. Підставами для висловлення умовно-позитивної думки було наступне: неповне виконання Підприємством вимог МСБО 19 «Виплати працівникам» щодо зобов'язань з пенсійних виплат працівникам; відсутність доречної інформації щодо пов'язаних сторін Підприємства; неможливість отримання необхідних ознак для кваліфікації частини зобов'язань Підприємства у якості довгострокових зобов'язань.

Ми не надавали Підприємству послуг, заборонених законодавством України.

Інша інформація

Управлінський персонал ПАТ НЗФ несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься у річному звіті, але не містить фінансової звітності ПАТ НЗФ та нашого звіту аудитора щодо неї. Очікується, що річний звіт буде наданий нам після дати цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності ПАТ НЗФ не поширюється на іншу інформацію, та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності ПАТ НЗФ нашою відповідальністю є ознайомлення з іншою інформацією, зазначеною вище, коли вона буде нам надана, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Коли ми ознайомимося з річним звітом ПАТ НЗФ, якщо ми дійдемо висновку, що в ньому існує суттєве викривлення, нам потрібно повідомити інформацію про це питання, тим, кого наділено найвищими повноваженнями.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати ПАТ НЗФ чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Підприємства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Підприємства продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні повернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Підприємства припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо Наглядовій раді, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій раді твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій раді, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке

питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Лозицький Вадим Андрійович.

Генеральний директор ТОВ «МАГ-АУДИТ»

Н.В. Галасюк

Аудитор

(Сертифікат аудитора №003161, виданий на підставі рішення Аудиторської палати України №54 від 29.05.1997 р., термін чинності якого продовжено рішенням АПУ №323/2 від 31.03.2016 р. до 29.05.2021 р.)

В.А. Лозицький

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування - Товариство з обмеженою відповідальністю «МАГ-АУДИТ».
Код ЄДРПОУ – 31217385.

Свідоцтво про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів №4014, видане за рішенням Аудиторської палати України від 21.06.2007 р. №179/7, термін чинності свідоцтва продовжено до 27.04.2022 р. рішенням Аудиторської палати України від 27.04.2017 р. №343/3.

Місцезнаходження - 49044, Україна, місто Дніпро, вул. Андрія Фабра, буд. 17, к. 8.

[http:// www.mag-audit.com.ua](http://www.mag-audit.com.ua)

e-mail: gmagaudit@gmail.com

Тел./факс: +38 (056) 370-13-90, +38 (0562) 34-15-97.

12 квітня 2018 року

місто Дніпро

Підприємство ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО "НІКОПОЛЬСЬКИЙ ЗАВОД
ФЕРОСПЛАВІВ"

Територія Дніпропетровська
Організаційно-правова форма господарювання
Акціонерне товариство

Вид економічної діяльності Виробництво чавуну,
сталі та феросплавів

Середня кількість працівників 5995 чоловік

Адреса 53200, Дніпропетровська обл., м. Нікополь,
вул. Електрометалургів, б. 310

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV
Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N
2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата /рік, місяць, число/
за ЄДРПОУ

за КОАТУУ
за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
2017	12	31
00186520		
1211600000		
230		
24.10		

v

**БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.**

Форма N 1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I	2	3	4
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ			
Нематеріальні активи	1000	1390	2107
первісна вартість	1001	7068	8455
накопичена амортизація	1002	5678	6348
Незавершені капітальні інвестиції	1005	212321	271995
Основні засоби	1010	7885842	7442907
первісна вартість	1011	23928544	24075154
знос	1012	16042702	16632247
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1412	1650
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
УСЬОГО ЗА РОЗДІЛОМ I	1095	8100965	7718659
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ			
Запаси	1100	2018400	2319741
Виробничі запаси	1101	1629604	1848426
Незавершене виробництво	1102	149439	216133
Готова продукція	1103	238874	254682
Товари	1104	483	500
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1495749	4630801
Дебіторська заборгованість за розрахунками:		-	-
за виданими авансами	1130	1728058	1127256
з бюджетом	1135	388568	301450
у тому числі з податку на прибуток	1136	29282	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	15	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	376523	38373
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2362	57950
Готівка	1166	65	28
Рахунки в банках	1167	2297	57922
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	1198478	77279
УСЬОГО ЗА РОЗДІЛОМ II	1195	7208153	8552850
III. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ, УТРИМУВАНІ ДЛЯ ПРОДАЖУ, ТА ГРУПИ ВИБУТТЯ	1200	-	-
БАЛАНС	1300	15309118	16271509

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	418915	418915
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	843470	555922
Додатковий капітал	1410	714	572
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	20069	36377
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(597175)	2337395
Неоплачений капітал	1425	-	-
Видучений капітал	1430	-	(807)
Інші резерви	1435	-	-
УСЬОГО ЗА РОЗДІЛОМ I	1495	685993	3348374
II. ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	623593	620870
Пенсійні зобов'язання	1505	195183	296932
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	5524251	221251
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
УСЬОГО ЗА РОЗДІЛОМ II	1595	6343027	1139053
III. ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4060507	3419953
розрахунками з бюджетом	1620	2181	122507
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	111991
розрахунками зі страхування	1625	-	7597
розрахунками з оплати праці	1630	19	23885
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1696637	234951
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточні забезпечення	1660	159843	505708
Доходи майбутніх періодів	1665	580	717
Інші поточні зобов'язання	1690	2360331	7468764
УСЬОГО ЗА РОЗДІЛОМ III	1695	8280098	11784082
IV. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ, УТРИМУВАНИМИ ДЛЯ ПРОДАЖУ АБО ГРУПАМИ ВИБУТТЯ	1700		
БАЛАНС	1900	15309118	16271509

Керівник

Головний бухгалтер

(Handwritten signatures)

В.С.Куцін

Р.В.Пономаренко

ТОВ «МАГ-АУДИТ»

Україна, 49000, м. Дніпро, вул. Андрія Фабра, буд. 17, к. 8, тел./факс: +38 (056) 370-13-90, +38 (0562) 34-15-97
e-mail: gmagaudit@gmail.com http://www.mag-audit.com.ua

Дата /рік, місяць, число/

Підприємство ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО за ЄДРПОУ
"НІКОПОЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ФЕРОСПЛАВІВ"

КОДИ		
2017	12	31
00186520		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 р.

Форма N 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	18879352	11210678
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестраховування	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(13302511)	(10924418)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	5576841	286260
збиток	2095	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	2438944	675168
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Адміністративні витрати	2130	(192928)	(150697)
Витрати на збут	2150	(342750)	(280522)
Інші операційні витрати	2180	(3943365)	(1187524)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3536742	-
збиток	2195	-	(657315)
Дохід від участі в капіталі	2200	237	56
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	789	4274
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(248475)	(500)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(16998)	(184187)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3272295	-
збиток	2295	-	(837672)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(606763)	110212
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2665532	-
збиток	2355	-	(727460)

ТОВ «МАГ-АУДИТ»

Україна, 49000, м. Дніпро, вул. Андрія Фабра, буд. 17, к. 8, тел./факс: +38 (056) 370-13-90, +38 (0562) 34-15-97
e-mail: gmagaudit@gmail.com http://www.mag-audit.com.ua

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	1003804
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	1003804
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	(173015)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	830789
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2665532	103329

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	13854303	10922579
Витрати на оплату праці	2505	747316	599175
Відрахування на соціальні заходи	2510	151859	137316
Амортизація	2515	602109	311482
Інші операційні витрати	2520	2257938	672279
Разом	2550	17613525	12642831

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	1551206064	1551537980
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1551206064	1551537980
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1,71836	(0,46886)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1,71836	(0,46886)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

В.С.Куцін

Р.В.Пономаренко

Підприємство ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО "НІКОПОЛЬСЬКИЙ ЗАВОД
ФЕРОСПЛАВІВ"

Дата /рік, місяць, число/
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2017	12	31
00186520		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2017 р.

Стаття	Форма N 3	Код за ДКУД	1801004
	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності		-	-
Надходження від:		-	-
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	16561051	6084006
Повернення податків і зборів	3005	1314806	803490
у тому числі податку на додану вартість	3006	1314806	793490
Цільового фінансування	3010	285	181
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	2161920	6423216
Надходження від повернення авансів	3020	79601	997
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	11047	7075
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	11092	15841
Надходження від операційної оренди	3040	2285	690
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Інші надходження	3095	682593	1754570
Витрачання на оплату:		-	-
Товарів (робіт, послуг)	3100	(9935266)	(4839934)
Праці	3105	(512883)	(456757)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(142651)	(128439)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(604037)	(149355)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(439657)	(1000)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(164380)	(148355)
Витрачання на оплату авансів	3135	(8612622)	(8310971)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(75908)	(445290)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(6933)	(6128)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	-	-
Інші витрачання	3190	(760873)	(675870)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	173507	77322
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності		-	-
Надходження від реалізації:		-	-
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	1587	-
Надходження від отриманих:		-	-
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання:		-	-
фінансових інвестицій	3255	-	-
необоротних активів	3260	(136327)	(102387)
Виплати за деривативами	3270	-	-
Витрачання на надання позик	3275	-	-
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(134740)	(102387)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності		-	-
Надходження від:		-	-
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	481577	50191
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:		-	-
Викуп власних акцій	3345	(807)	-
Погашення позик	3350	481577	62159
Сплату дивідендів	3355	-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360	(569)	(499)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(1477)	(2443)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	-	-
Інші платежі	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(2853)	(14910)

1	2	3	4
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	35914	(39975)
Залишок коштів на початок року	3405	2362	38829
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	19674	3508
Залишок коштів на кінець року	3415	57950	2362

Керівник

Головний бухгалтер

(Handwritten signatures)

В.С.Куцін

Р.В.Пономаренко

ТОВ «МАГ-АУДИТ»

Україна, 49000, м. Дніпро, вул. Андрія Фабра, буд. 17, к. 8, тел./факс: +38 (056) 370-13-90, +38 (0562) 34-15-97
e-mail: gmagaudit@gmail.com http://www.mag-audit.com.ua

Підприємство ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО "НІКОПОЛЬСЬКИЙ ЗАВОД
ФЕРОСПЛАВІВ"

Дата /рік, місяць, число/
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2017	12	31
00186520		

Звіт про власний капітал за рік 2017 р.

Форма N 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	418915	861944	714	20069	(403580)	-	-	898062
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	(18474)	-	-	(193595)	-	-	(212069)
Скоригований залишок на початок року	4095	418915	843470	714	20069	(597175)	-	-	685993
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	2665532	-	-	2665532
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до статутного капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	16308	(16308)	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	(807)	(807)
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	(287548)	(142)	-	285346	-	-	(2344)
Інші зміни в капіталі	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	-	(287548)	(142)	16308	2934570	-	(807)	2662381
Залишок на кінець року	4300	418915	555922	572	36377	2337395	-	(807)	3348374

Керівник

В.С.Куцін

Головний бухгалтер

Р.В.Пономаренко

**Примітки
до фінансової звітності ПАТ НЗФ за 2017 рік**

Зміст.

1. Загальні відомості.
2. Основні положення облікової політики.
3. Детальне розкриття інформації у фінансовій звітності.
4. Умовні зобов'язання, інші зобов'язання та ризики.
5. Стандарти, які були випущені, але ще не вступили в силу.
6. Події після звітної дати.
7. Затвердження фінансової звітності.

1. Загальні відомості.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ПІДПРИЄМСТВО «НІКОПОЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ФЕРОСПЛАВІВ» (скорочено – ПАТ НЗФ), далі за текстом – «Підприємство», створене згідно з Указом Президента України «Про корпоратизацію підприємств» від 15.06.1993 року № 210, наказу Міністерства економіки України від 27.08.1993 р. № 54 «Про затвердження переліку підприємств, що підлягають корпоратизації», на підставі Положення про порядок корпоратизації підприємств, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 05 липня 1993 р. № 508 згідно з наказом засновника – Міністерства промисловості України від 01.03.1994 року № 43 шляхом перетворення Нікопольського державного заводу феросплавів. Згідно наказу Фонду державного майна України від 07.10.1999 р. № 1895 завершена приватизація ВАТ «Нікопольський завод феросплавів».

Підприємство зареєстроване виконавчим комітетом Нікопольської міської Ради Дніпропетровської області від 05 березня 1994 року.

Виписка з єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців видана 11.04.2011 р., дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі здійснено 05.03.1994 р. за № 1 230 120 0000 000312. Код за ЄДРПОУ 00186520.

Відповідно до рішення загальних зборів акціонерів від 05.04.2011 р. було змінено назву на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «НІКОПОЛЬСЬКИЙ ЗАВОД ФЕРОСПЛАВІВ» (скорочено – ПАТ НЗФ).

ПАТ НЗФ знаходиться за адресою: м. Нікополь, вул. Електрометалургів, буд.310, місцезнаходження за КОАТУУ 1211600000, організаційно-правова форма за КОПФГ - акціонерне товариство, код № 230, форма власності за КФВ приватна, код № 10.

Середньооблікова кількість штатних працівників за звітний період (2017 рік) 5 995 чоловік (за попередній період – 5 856 чоловік).

Станом на звітну дату підприємство не має філій та представництв. Підприємство має відокремлені структурні підрозділи, перелік яких наведено в таблиці нижче:

Таблиця № 1.1

№	Код за ЄДРПОУ	Назва підрозділу, дані про реєстрацію	Статус підрозділу	Місцезнаходження	Форма сплати податків
1	2	3	4	5	6
1	24618302	Медико-санітарна частина ПАТ НЗФ	структурний підрозділ	м. Нікополь, вул. Електрометалургів	консолідована
2	24752911	Дитячий оздоровчий табір ім. Усова (з правом відкриття рахунків)	Відокремлений структурний підрозділ	м. Скадовськ	консолідована
3	25018165	Комбінат громадського харчування та торгівлі ПАТ НЗФ (КГХТ)	структурний підрозділ	м. Нікополь, вул. Електрометалургів	консолідована

Продовження Таблиці № 1.1

1	2	3	4	5	6
4	25018171	Готельний комплекс „Нікополь”	структурний підрозділ	м. Нікополь, вул. Електрометалургів	консолідована
5	145334019	Санаторій-профілакторій ПАТ НЗФ (з правом відкриття рахунків)	Відокремлений структурний підрозділ	м. Нікополь	консолідована

Основні види діяльності

Звичайними видами діяльності підприємства в звітному періоді були (довідка АБ № 796856 з ЄДРПОУ від 28.10.2013 р. Державного комітету статистики):

Таблиця № 1.2

Основні види діяльності

№	Види діяльності за КВЕД
1	2
1	07.29 Видобування та збагачення руд
2	20.59 Виробництво іншої хімічної продукції для промислових цілей (флюси)
3	23.99 Виробництво неметалевих мінеральних виробів (електродна маса)
4	38.32 Відновлення відсортованих відходів
5	46.90 Інші види оптової торгівлі
6	14.31 Виробництво трикотажних панчішно-шкарпеткових виробів
7	14.14 Виробництво спіднього одягу
8	58.13 Видання газет
9	24.10 Виробництво чавуну, сталі та феросплавів
10	46.71 Оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами
11	86.10 діяльність санаторно-курортних закладів
12	55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування
13	55.20 надання інших місць для тимчасового проживання
14	56.29 Діяльність їдальнь
15	93.29 Інші види рекреаційної діяльності
16	86.90 Інша діяльність в сфері охорони здоров'я
17	93.19 Інша діяльність в сфері спорту

2. Основні положення облікової політики.

2.1. Основа підготовки інформації.

Фінансова звітність підготовлена відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Основні принципи облікової політики, що використовувались у ході підготовки фінансової звітності прописані нижче. Такі принципи облікової політики застосовувались послідовно на весь період, якщо не вказано інше.

Підприємство застосовувало всі нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, які мали відношення до її операцій та є обов'язковими для застосування при складанні звітності. Нові стандарти, які є вперше обов'язковими до застосування у фінансових періодах, що починаються з 1 січня 2017 року або після цієї дати, і які мали б суттєвий вплив на фінансову звітність Підприємства, випущені не були.

Фінансова звітність Підприємства є фінансовою звітністю загального призначення, яка є сформованою з метою достовірного подання фінансового стану, фінансових результатів

діяльності та грошових потоків Підприємства, для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень. При формуванні фінансової звітності Підприємство керувалося також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не суперечать вимогам МСФЗ. Фінансова звітність підготовлена відповідно до принципів обліку за історичною вартістю, за винятком основних засобів і фінансових інвестицій, які обліковуються за вартістю переоцінки або справедливою вартістю.

Фінансова звітність була підготовлена виходячи з припущення, що Підприємство буде продовжувати свою діяльність як діюче підприємство в осяжному майбутньому, що передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань у ході звичайної діяльності. Таке припущення формувалось виходячи з професійного судження керівництва, що враховувало фінансовий стан Підприємства, існуючі наміри, заплановану в бюджеті прибутковість діяльності у майбутньому та доступ до фінансових ресурсів, а також вплив поточної фінансової та економічної ситуації на майбутню діяльність Підприємства. Але також слід враховувати, що Підприємство веде свою діяльність в нестабільному середовищі, яке існує на даний час в Україні, і не існує чіткого уявлення про заходи, щодо подолання існуючої кризи. Тому виникає невизначеність, яка може вплинути на подальший фінансовий стан Підприємства, на його спроможність відшкодування вартості активів, сплати своїх боргових зобов'язань в міру настання терміну їх погашення. Дана фінансова звітність не виключає коригувань, які можуть бути в разі такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі, та зможуть бути оцінені.

Випуск фінансової звітності Підприємство здійснює з метою оприлюднення на основі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996-XIV.

Фінансова звітність представлена в тисячах гривень. Гривня є національною валютою України. Всі значення заокруглені до найближчої тисячі, якщо не вказане інше.

Облікова політика Підприємства забезпечує відповідність фінансової інформації наступним якісним характеристикам: доцільність, зрозумілість, надійність, порівнянність.

2.2. Перерахунок іноземної валюти.

Статті, які відображаються у фінансовій звітності Підприємством, вимірюються за допомогою валюти первинного економічного середовища, в якому працює Підприємство, функціональною валютою якою є українська гривня.

Операції в іноземній валюті відображаються за курсом Національного банку України (НБУ), що діє на дату здійснення операції. Курсові різниці, що виникають в результаті розрахунків за операціями в іноземній валюті включені до прибутку або збитку на основі обмінного курсу, що діяв на дату здійснення операції.

Монетарні активи та зобов'язання в іноземній валюті перераховуються в гривні за офіційним курсом НБУ на дату балансу. Прибутки або збитки від переоцінки відмінності обмінних курсів активів та зобов'язань віднесені у звітності до інших доходів/витрат або до фінансових доходів/фінансових витрат.

Основні курси валют, що використовувалися для перерахунку сум іноземної валюти, були такими:

Таблиця № 2.1

Курси валют

Назва валюти	на 31 грудня 2016 р.	на 31 грудня 2017 р.
1 долар США	27,190858	28,067223
1 євро	28,422604	33,495424

грн.

2.3. Звітність за сегментами.

Порядок визначення звітних сегментів визначається виходячи з форматів внутрішніх звітів, що надаються керівництву Товариства. Сегменти чії доходи, фінансові результати і активи перевищують 10% від загальних показників всіх сегментів показуються в звітності окремо.

Підприємство працює в одному сегменті: виробництво феросплавів.

2.4. Нематеріальні активи.

Нематеріальні активи відображаються в обліку за первісною вартістю за вирахуванням сум накопиченої амортизації і резерву під знецінення. Нематеріальні активи в основному включають патенти, ліцензії і програмне забезпечення. Придбані (створені) нематеріальні активи зараховуються на баланс підприємства за вартістю придбання (створення) активу.

Нарахування амортизації нематеріальних активів здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється засіданням робочої комісії, при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс). Строк корисного використання встановлюється окремо для кожного об'єкта нематеріального активу. Амортизація нараховується рівномірно протягом наступних термінів корисного використання:

- патенти і ліцензії 2-10 років;
- програмне забезпечення 2-10 років.

2.5. Основні засоби.

Облік об'єктів основних засобів здійснюється за справедливою вартістю, отриманою в результаті проведених переоцінок. Переоцінка основних засобів проводиться з достатньою регулярністю, щоб не допустити суттєвої різниці балансової вартості від тієї, яка була б визначена з використанням справедливої вартості на кінець звітного періоду.

До основних засобів відносяться об'єкти матеріальних активів, вартісна оцінка яких дорівнює або більше 6 000 грн. та очікуваний термін корисного використання - більше року. До малоцінних необоротних матеріальних активів належать активи, вартісна оцінка яких дорівнює сумі, що не перевищує вартісної оцінки для основних засобів та очікуваний термін корисного використання - більше року. До цієї групи також відносяться й бібліотечні фонди.

Подальше придбання основних засобів враховується за первісною вартістю. Первинна вартість включає витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням активів. Вартість активів, створених власними силами, включає вартість матеріалів, прямі витрати на оплату праці і відповідну частину виробничих витрат. Основні засоби, що виявлені під час інвентаризації оцінюються цеховою комісією за справедливою вартістю на дату оприбуткування, отримані безоплатно від сторонніх осіб оцінюються за нульовою вартістю.

До балансової вартості основних засобів належать витрати на поліпшення та капітальний ремонт основного засобу, якщо задовольняються критерії визнання активом.

У випадках удосконалення або заміни окремих частин основного засобу в балансовій вартості об'єкта визнається собівартість замінюваної частини такого об'єкта, якщо задовольняються критерії визнання. Балансова вартість тих частин, що замінюються, списується з балансу.

Витрати на ремонти, технічне обслуговування, виконання регулярних технічних оглядів для виявлення несправностей, незалежно від того, чи замінюються частини об'єкта, визнаються витратами періоду, в якому вони понесені.

Припинення визнання основних засобів відбувається після їх вибуття або в тих випадках, коли подальше використання активу, як очікується, не принесе економічних вигод. Прибуток та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння отриманих коштів та балансовою вартістю цих активів і визнаються у складі прибутку або збитку.

Амортизація основних засобів розраховується прямолінійним методом з тим, щоб зменшити їх вартість до ліквідаційної вартості протягом строку їх корисного використання:

Термін експлуатації основних засобів

№	Показник	Термін експлуатації, років
1	2	3
1	Будинки і споруди	30-50
2	Машини та обладнання	20-30
3	Транспортні засоби	10-20
4	Інструменти, прилади та інвентар	10-20
5	Інші основні засоби	10-20

Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів та бібліотечних фондів нараховується в першому місяці використання такого об'єкта у розмірі 100 % від його вартості.

Ліквідаційна вартість активу – це розрахункова сума, яку Підприємство отримало б у даний час від вибуття активу, за вирахуванням оціночних витрат на реалізацію, якби актив вже був у тому віці і в тому стані, які очікуються в кінці терміну його експлуатації. Коли Підприємство має намір використовувати актив до кінця його фізичного існування, ліквідаційна вартість такого активу дорівнює нулю. Ліквідаційна вартість і терміни експлуатації активу переглядаються та, за необхідності, коригуються на кожну звітну дату.

2.6. Незавершені капітальні інвестиції.

Незавершені капітальні інвестиції, це вартість придбаних основних засобів не введених в експлуатацію, незавершених об'єктів будівництва та передоплати за основні засоби. Амортизація цих активів не нараховується до моменту їх введення в експлуатацію. У разі наявності та відповідності критеріям визнання Підприємство може капіталізувати витрати за позиковими коштами, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікаційного активу, у складі вартості цього активу.

2.7. Довгострокові фінансові інвестиції.

Фінансові інвестиції в суб'єкти господарювання з часткою у статутному капіталі менше 20 % необхідно оцінювати за балансовою вартістю. Балансова вартість – сума, за якою актив визнають у фінансовій звітності після вирахування накопичених збитків від зменшення його корисності.

На дату складання фінансової звітності підприємство оцінює зменшення корисності фінансових інвестицій, виходячи з інформації про фінансовий стан та результати діяльності об'єкта інвестицій за відповідний період або вартості його цінних паперів на ринку.

2.8. Запаси.

Запаси поділяються на такі групи:

- сировина;
- матеріали;
- паливо;
- запасні частини;
- товари;
- малоцінні та швидкозношувані предмети;
- незавершене виробництво;
- напівфабрикати;
- готова продукція.

Одиницею бухгалтерського обліку запасів є їх найменування.

Запаси визнаються активом, якщо існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначена.

У бухгалтерському обліку запаси відображаються за первісною вартістю придбання або собівартістю виготовлення.

У фінансовій звітності запаси відображаються за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації. Чиста вартість реалізації розраховується на кожен дату складання фінансової звітності. Сума уцінки до чистої вартості реалізації у фінансовій звітності відноситься до інших операційних витрат.

При відпуску сировини та технологічного палива у виробництво, продаж чи іншому вибутті їх оцінювання здійснювати за методом середньозваженої собівартості. Оцінювання вибуття запасів здійснюється для визначення вартості одиниці запасів, що відпускаються на виробництво продукції (робіт і послуг), за кожним місцем зберігання запасів. При відпуску матеріалів, палива, запасних частин, малоцінних та швидкозношуваних предметів, сировини ЦВТ у виробництво, продажу чи іншому вибутті, їх оцінювання здійснюється за методом FIFO (собівартість перших за часом надходжень запасів) за кожним місцем зберігання ТМЦ. Запаси у вигляді незавершеного виробництва, напівфабрикатів, готової продукції при відпуску у виробництво або реалізації оцінюються за методом середньозваженої собівартості.

Готова продукція, залишки незавершеного виробництва і напівфабрикати оцінюються за фактичною виробничою собівартістю. Вартість попутної продукції оцінюється за оцінною вартістю.

Вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів, що передані в експлуатацію, виключається зі складу активів із подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації і відповідними матеріально відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання.

Запаси, що отримані без компенсації вартості у вигляді надлишків, виявлених під час інвентаризації:

- по сировині, матеріалам, запчастинам, малоцінним та швидкозношуваним предметам оцінюються за справедливою вартістю;
- по готової продукції оцінюються за середньою ціною реалізації поточного періоду;
- по напівфабрикатам, незавершеному виробництві оцінюються за середньообліковою вартістю.

Отримані від демонтажу основних засобів запаси оцінюються за вартістю можливої реалізації металобрухту на поточну дату (що затверджується планово-економічним відділом підприємства).

Отримані безоплатно від сторонніх осіб запаси оцінюються за справедливою вартістю аналогічних товарів, що існують на ринку, на дату оприбуткування таких товарів.

Нестачі:

- запасів у разі наявності винних осіб оцінюються за справедливою вартістю, а у разі відсутності – за обліковою вартістю;
- готової продукції оцінюються за середньою ціною реалізації поточного періоду;
- напівфабрикатів, незавершеного виробництва – оцінюються за обліковою вартістю.

Сума транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ), яку можливо достовірно визначити, відноситься на збільшення первісної вартості одиниці придбаних запасів. Сума ТЗВ, яку неможливо віднести до конкретного виду придбаних запасів - узагальнюється на окремому субрахунку «Транспортно-заготівельні витрати» та розподіляється за методом середнього відсотка.

2.9. Класифікація фінансових активів.

Підприємство класифікує свої фінансові активи, як дебіторську заборгованість та грошові кошти. Керівництво Підприємства визначає категорію фінансових активів при їх первісному визнанні.

2.10. Дебіторська заборгованість з основної діяльності та інша дебіторська заборгованість (фінансові активи).

Дебіторська заборгованість визнається активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод та її можливо достовірно визначити. До дебіторської заборгованості належать:

- заборгованість покупців та замовників за реалізовані їм товари, виконані роботи та послуги;
- переплата з платежів до бюджету та позабюджетних фондів;
- заборгованість підзвітних осіб за видані їм підзвітні суми;
- авансові платежі за товари, роботи, послуги;
- векселі, одержані в рахунок погашення заборгованості за продукцію та інших видів заборгованості.

У фінансовій звітності дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги визнається за чистою вартістю, що дорівнює сумі дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів.

Величина сумнівних боргів визначається за абсолютною сумою сумнівної заборгованості, виходячи з платоспроможності кожного дебітора та проведення аналізу платежів за товари, роботи, послуги. Нарахування суми резерву сумнівних боргів за звітний період відображається у звіті про фінансові результати у складі інших операційних витрат.

Виключення безнадійної дебіторської заборгованості з активів здійснюється з одночасним зменшенням величини резерву сумнівних боргів. У разі недостатності суми нарахованого резерву сумнівних боргів безнадійна дебіторська заборгованість списується з активів на інші операційні витрати.

Сума відшкодування раніше списаної безнадійної дебіторської заборгованості включається до складу інших операційних доходів.

Поточна дебіторська заборгованість, щодо якої не створювався резерв сумнівних боргів, у разі визнання її безнадійною списується за рахунок інших операційних витрат.

Частина довгострокової дебіторської заборгованості, яка підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців із дати балансу, відображається на ту саму дату в складі поточної дебіторської заборгованості. Довгострокова дебіторська заборгованість відображається у звітності за дисконтованою вартістю. Ставка дисконтування встановлюється на рівні середньозваженої відсоткової ставки за кредитами на звітну дату.

2.11. Нефінансові активи.

До дебіторської заборгованості відносяться й суми виданих авансів та відкритих акредитивів, які не є фінансовими активами. Видані аванси виникають тоді, коли Підприємство надає грошові кошти безпосередньо постачальнику товарів, робіт, послуг, окрім кредитів і дебіторської заборгованості, які створюються з наміром продажу відразу ж або протягом короткого проміжку часу. Вони включаються до категорії оборотних активів, крім тих з них, термін погашення яких перевищує 12 місяців після звітної дати. Ці активи включаються до категорії необоротних активів.

Нефінансові активи у вигляді виданих авансів обліковуються за первісною вартістю. Балансова вартість не фінансових активів, виданих з метою придбання активів, переноситься на балансову вартість активів коли Підприємство отримує контроль над цими активами і існує ймовірність отримання економічних вигод від їх використання. Якщо є свідоцтво того, що активи, товари або послуги, до яких відносяться нефінансові аванси видані, не будуть отримані, балансова вартість нефінансових авансів виданих зменшується, а відповідний збиток від зменшення корисності цих активів визнається у складі витрат.

У фінансовій звітності активи у вигляді виданих авансів відображаються разом з сумами податку на додану вартість. Суми податку на додану вартість за цими активами відображаються також в складі інших поточних зобов'язань підприємства до дати отримання та оприбуткування товарів, результатів робіт та послуг.

2.12. Грошові кошти та їх еквіваленти.

Грошові кошти - це грошові кошти в касі та депозити до запитання. Еквівалентами грошових коштів є короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким властивий незначний ризик зміни вартості, а термін погашення не перевищує трьох місяців із дати придбання. Під терміном «депозити до запитання» слід розуміти суми, що можуть бути вилучені у будь-який момент без попереднього повідомлення, у тому числі на рахунках банків.

Суми, використання яких обмежене, виключені зі складу грошових коштів та їх еквівалентів.

2.13. Акредитиви.

Акредитиви являють собою грошові кошти на банківських рахунках, заблоковані банком для забезпечення виконання Підприємством своїх зобов'язань по конкретних договорах закупівлі. Використання цих коштів обмежено.

Безвідкличні акредитиви, відкриті на користь бенефіціара (продавця), визнаються такими, що не відповідають визначенню грошових коштів та їх еквівалентів і відображаються у фінансовій звітності як аванси видані.

Операції за безвідкличними акредитивами, щодо яких існує обмеження з обміну чи використання з погашенням протягом дванадцяти місяців після звітного періоду відображаються в фінансовій звітності як поточні активи. Операції за безвідкличними акредитивами з погашенням понад дванадцять місяців після звітного періоду класифікуються як інші необоротні активи.

2.14. Позикові кошти.

Позикові кошти, визнані у фінансових звітах, включають банківські кредити, небанківські позикові кошти.

Позикові кошти обліковуються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат, понесених на проведення операції. Позикові кошти класифікуються як поточні зобов'язання за винятком випадків, коли Підприємство має безумовне право відстрочити погашення зобов'язання, щонайменше, на 12 місяців після звітної дати. Нарахування відсотків за користування банківськими кредитами здійснюється щомісячно.

У випадку, якщо зобов'язання з повернення позикових коштів підлягає погашенню долями (траншами), кожний такий транш відображається в бухгалтерському обліку в якості самостійного зобов'язання, що характеризується окремим строком погашення. Вимоги про переведення довгострокової заборгованості в короткострокову застосовуються до кожного траншу окремо.

Довгострокові зобов'язання у вигляді небанківських позикових коштів на які не нараховуються відсотки за їх користування відображаються в звітності за дисконтованою вартістю. Ставка дисконтування встановлюється на рівні середньозваженої відсоткової ставки за кредитами на дату складання фінансової звітності. По довгострокових зобов'язаннях у вигляді небанківських позикових коштів на які не нараховуються відсотки при відсутності дати повернення боргу позикодавцю, дисконтування на дату балансу не здійснюється.

2.15. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість (фінансові зобов'язання).

Кредиторська заборгованість (фінансові зобов'язання) за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість нараховується, коли контрагент виконує свої зобов'язання за договором, проте розрахунок з контрагентом ще не здійснено.

Фінансові зобов'язання визнаються за результатом попередніх операцій, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у

майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду.

Інша кредиторська заборгованість включає в себе суми розрахунків з податкового кредиту чи зобов'язанням з податку на додану вартість.

Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення. Довгострокові зобов'язання відображаються в звітності за дисконтованою вартістю. Ставка дисконтування встановлюється на рівні середньозваженої відсоткової ставки за кредитами на дату складання фінансової звітності. За довгостроковими зобов'язаннями (позиками) при відсутності дати повернення боргу позикодавцю, дисконтування таких зобов'язань на дату балансу не здійснюється.

2.16. Нефінансові зобов'язання.

Нефінансові зобов'язання обліковуються за первісно отриманими сумами.

До кредиторської заборгованості також відносяться суми авансів отриманих від покупців товарів, робіт, послуг, які не є фінансовими зобов'язаннями.

Зобов'язання за отриманими авансами виникають тоді, коли Підприємство отримує грошові кошти від покупців товарів, робіт, послуг. Вони включаються до категорії поточних зобов'язань, крім тих з них, термін поставок товарів, виконання робіт та надання послуг за якими перевищує 12 місяців після звітної дати. Ці зобов'язання включаються в категорію довгострокових зобов'язань.

В фінансовій звітності зобов'язання за отриманими авансами відображаються разом з сумами податку на додану вартість. Суми податку на додану вартість за цими зобов'язаннями відображаються також в складі активів підприємства до дати визнання доходів з поставок товарів, виконання робіт та надання послуг.

2.17. Резерви за зобов'язаннями і забезпечення.

Резерви за зобов'язаннями і забезпечення створюються, коли існує вірогідність того, що подія у минулому, привела до виникнення справжнього зобов'язання або збитку, а сума резерву може бути надійно оцінена. Керівництво застосовує думку при оцінці вірогідності того, що буде понесений збиток. Визначення суми збитку вимагає думки керівництва при виборі відповідної моделі розрахунку і специфічних допущень, пов'язаних з конкретними випадками. Підприємством створюються наступні резерви за зобов'язаннями і забезпечення:

- Забезпечення виплат відпусток;
- Додаткове пенсійне забезпечення;
- Забезпечення інших витрат і платежів (судові рішення).

Резерви за зобов'язаннями і забезпечення оцінюються за приведеною вартістю витрат, які, як очікується, будуть потрібно для погашення зобов'язання з використанням процентної ставки (до оподаткування), що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей в часі і ризику, властиві зобов'язанню. Збільшення резерву з часом признається як процентні витрати.

Зобов'язання підприємства на сплату робітникам за відпрацьовані, але невикористані відпускні дні, у тому числі додаткові дні, передбачені колективним договором, відображається на кінець звітного періоду у формі резервів на витрати, пов'язані з наданням відпусток. За днями відпусток, наданими робітникам у борг, резерв не нараховується. Це зобов'язання визнається як короткострокове зобов'язання та як таке, що належить до виплати протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому працівники надавали послуги.

Для рівномірного формування фонду оплати праці протягом фінансового року, в тому числі відпусток, на дату складання балансу створюється забезпечення на виплату відпусток. Залишки забезпечення на виплату відпусток працівникам коригуються на кінець кожного звітного року.

2.18. Винагороди працівникам. План із встановленими виплатами.

Підприємство бере участь у державному пенсійному плані зі встановленими виплатами, який передбачає достроковий вихід на пенсію робітників, що працюють на робочих місцях зі шкідливими та небезпечними для здоров'я умовами. Підприємство також надає на певних умовах одноразові виплати при виході на пенсію. Зобов'язання, визнане в балансі у зв'язку з пенсійним планом з встановленими виплатами, є поточною вартістю певного зобов'язання на звітну дату мінус коригування на невизнаний актуарний прибуток або збиток і вартість минулих послуг. Зобов'язання по встановлених виплатах розраховується щорічно з використанням методу прогнозованої умовної одиниці. Поточна сума зобов'язання по пенсійному плану зі встановленими виплатами визначається шляхом дисконтування розрахункового майбутнього відтоку грошових коштів із застосуванням ринкової ставки прибутковості.

Зобов'язання за встановленими виплатами розраховується із залученням сертифікованих актуаріїв.

2.19. Умовні активи та умовні зобов'язання.

Умовний актив не визнається у фінансовій звітності. Інформація про нього розкривається у примітках до фінансової звітності, коли ймовірно отримання економічних вигод від його використання.

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, крім випадків, коли існує ймовірність відтоку економічних ресурсів для того, щоб розрахуватися за зобов'язаннями і їх суму можна розрахувати з достатнім ступенем точності. Інформація про умовні зобов'язання розкривається у фінансовій звітності, крім випадків, коли відтік ресурсів є малоімовірним.

2.20. Визнання доходів.

Підприємство визнає доходи від реалізації в тому випадку, якщо її суму можна розрахувати з достатнім ступенем точності, існує ймовірність отримання Підприємством майбутніх економічних вигод та дотримані конкретні критерії по кожному напрямку діяльності Підприємства. Оцінки Підприємства ґрунтуються на результатах минулих періодів з урахуванням категорій покупців, видів операцій та специфіки кожної угоди.

Доходи оцінюються за справедливою вартістю отриманої винагороди або коштів, які повинні бути отримані за продані товари та надані послуги в ході звичайної діяльності Підприємства. Виручка від реалізації відображається без ПДВ та знижок. Дохід та реалізація не визнаються, коли суттєві ризики та винагорода, пов'язані з власністю на товар, не передаються, а право власності на такий товар перейшло до покупця.

Для визнання доходу та визначення його суми виділяється окремо дохід від:

- реалізації продукції, товарів, інших активів, придбаних із метою продажу (крім інвестицій у цінні папери);
- надання послуг, виконання робіт;
- використання активів підприємства іншими фізичними та юридичними особами, результатом якого є отримання відсотків, дивідендів, роялті.

Дохід, пов'язаний із наданням послуг, визначається, виходячи із ступеня завершеності операції з надання послуг на дату складання фінансової звітності, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції. Оцінка ступеня завершеності операції з надання послуг проводиться:

- визначенням обсягу виконаної роботи;
- визначенням питомої ваги обсягу послуг, наданих на певну дату, у загальному обсязі послуг, які мають бути надані;
- визначенням питомої ваги витрат, яких зазнає підприємство у зв'язку із наданням послуг, у загальній очікуваній вартості таких витрат.

Якщо надання послуг полягає у виконанні невизначеної кількості дій (операцій) за визначений період часу, то дохід визначається шляхом рівномірного його нарахування за цей

період (крім випадків, коли інший метод краще визначає ступінь завершеності надання послуг).

Якщо дохід від надання послуг не може бути достовірно визначений, він відображається в бухгалтерському обліку в розмірі певних витрат, що підлягають відшкодуванню.

Дохід від надання послуг не визнається у тому випадку, коли він не може бути достовірно оцінений і не існує ймовірності відшкодування зазначених витрат, а ці витрати визнаються витратами звітного періоду. Якщо в подальшому сума доходу буде достовірно оцінена, то дохід визнається за такою оцінкою.

Вартість ТМЦ, отриманих без компенсації, включається до доходу в періоді постановки даних ТМЦ на баланс підприємства. Вартість безоплатно отриманих основних фондів та нематеріальних активів включати до доходу в розмірі нарахованої амортизації протягом періоду визнання таких основних фондів активом.

Дохід від продажу продукції та товарів визнається в момент передачі ризиків та вигод, пов'язаних із правом власності на товар, та коли є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємства і сума доходу може бути достовірно визначена.

Підприємство використовує бази поставки, зазначені у договорі або згідно з умовами Інкотермс. Дохід від продажу продукції та товарів розраховується за договірними цінами, вказаними в специфікаціях до договорів поставки.

Підприємство використовує стандартні правила ІНКОТЕРМС 2010, такі як СРТ, DAP, DAF, FCA і FOB, які визначають момент переходу ризиків і вигод. Датою реалізації продукції (робіт, послуг) по Україні вважається дата відвантаження (передачі) такої продукції (робіт, послуг) або дата підпису документів про виконання робіт, надання послуг. При базисі поставки FOB датою відвантаження вважається дата коносаменту. Датою реалізації продукції (робіт, послуг) на експорт вважається дата складання вантажної митної декларації або дата коносаменту при морських перевезеннях, якщо він оформлений раніше вантажної митної декларації, дата підпису документів під час виконання робіт, надання послуг.

До фінансових доходів включаються умовні процентні доходи за фінансовими активами, що обліковуються за амортизованою вартістю, і прибуток від похідних фінансових інструментів.

Дохід від операційної оренди визнається в складі доходу протягом строку оренди.

2.21. Визнання витрат.

Витрати враховуються за методом нарахування.

На підприємстві ведеться передільний метод формування собівартості готової продукції. Кожний структурний підрозділ акумулює всі свої фактичні витрати з їх подальшим розподілом на інші підрозділи через базу розподілу. Basis розподілу є:

- для енергетичних та транспортних цехів – натуральні показники;
- для ремонтних цехів – норма-година;
- для інших обслуговуючих цехів - відсоток питомої ваги в загальному обсязі витрат.

Собівартість послуг допоміжного виробництва визначається, виходячи з фактичних сум понесених витрат (прямих та загальновиробничих).

Послуги допоміжних цехів, надані іншим допоміжним цехам, розраховуються за плановою вартістю норма-години (за відсотком питомої ваги в загальному обсязі витрат). Послуги допоміжних цехів, надані основним цехам, за фактичною вартістю норма-години.

Собівартість готової продукції визначається за фактичними витратами на виробництво з урахуванням змін залишків незавершеного виробництва на початок і кінець періоду. Собівартість реалізованої готової продукції визначається як середньозважене значення залишків готової продукції і виробничої собівартості готової продукції.

До виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) належать:

- прямі матеріальні витрати;

- амортизація виробничих основних фондів та нематеріальних активів;
- прямі витрати на оплату праці;
- загальновиробничі витрати;
- вартість отриманих робіт, послуг;
- інші прямі витрати.

Змінні загальновиробничі витрати розподіляються на кожний об'єкт витрат із використанням обраної бази розподілу, виходячи з фактичної потужності звітного періоду, та включаються до складу собівартості продукції (робіт, послуг).

Постійні загальновиробничі витрати розподіляються на кожний об'єкт витрат з урахуванням обраної бази розподілу і нормальної потужності та включаються до складу інших операційних витрат.

Загальнозаводські витрати розподіляються таким чином:

- 96 % - відносяться на загальновиробничі витрати цеху виробництва феросплавів;
- 4 % - відносяться на загальновиробничі витрати плавильного цеху № 9.

Розподіл постійних загальновиробничих витрат на кожний об'єкт витрат при нормальній потужності здійснюється відповідно до коефіцієнта розподілу, затвердженого планово-економічним відділом.

Якщо собівартість виконаних робіт (послуг) неможливо достовірно визначити, собівартість таких робіт (послуг) оцінюється на рівні вартості реалізації.

Заробітна плата з нарахуваннями у разі вимушеного простою відноситься до витрат періоду (інших операційних витрат).

Витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не входять до складу собівартості реалізованої продукції (товарів, послуг, робіт), розподіляються на адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати.

Податки, збори та інші обов'язкові платежі, передбачені чинним законодавством, належать до інших витрат операційної діяльності підприємства.

Витрати на виплату заробітної плати ремонтного персоналу, списані на ремонт і поліпшення основних засобів, розподіляються за інвентарними номерами пропорційно витратам запасів, що списані на об'єкти основних засобів, що ремонтуються.

2.22. Фінансові доходи та витрати.

Фінансові доходи включають доходи від розміщення вільних коштів на депозитних рахунках у банківських установах.

Процентні витрати включають процентні витрати за позиковими коштами та збитки від курсової різниці за позиковими коштами. До процентних витрат включаються процентні витрати за позиковими коштами, збитки від похідних фінансових інструментів, збитки від виникнення фінансових інструментів та збитки від курсової різниці за позиковими коштами і процентні витрати за пенсійними зобов'язаннями. Усі відсоткові та інші витрати за позиковими коштами належать до витрат із використанням середньозваженої відсоткової ставки за кредитами на дату складання фінансової звітності.

2.23. Податок на додану вартість.

ПДВ розраховується за трьома ставками:

- 20% при продажі на внутрішньому ринку та імпорті товарів, робіт чи послуг;
- 0% при експорті товарів та наданні супутніх послуг;
- 7% на медичні вироби та лікарські засоби.

Зобов'язання платника податків з ПДВ дорівнює загальній сумі ПДВ, акумульованої за звітний період. Воно виникає в день відвантаження товарів клієнтові або в день отримання оплати від клієнта, в залежності від того, яка з подій відбувається раніше. Кредит з ПДВ – це сума, яку платник податку має право зарахувати в зменшення свого зобов'язання з ПДВ за звітний період. Право на кредит з ПДВ виникає в момент отримання податкової накладної, яка виписується у день оплати постачальнику або в день отримання товарів, в залежності від того,

що відбувається раніше. ПДВ з продажу та закупівель визнається в балансі згорнуто і показується, як актив або зобов'язання в сумі, відображеній у деклараціях з ПДВ. В інших випадках ПДВ відображається розгорнуто. У тих випадках, коли під знецінення дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення враховується відповідно до валової суми заборгованості, включаючи ПДВ.

Аванси видані контрагентам і аванси отримані від контрагентів показані в даній фінансовій звітності з врахуванням ПДВ, оскільки передбачається, що розрахунок з ПДВ буде проведений за рахунок поставки відповідних товарів чи послуг.

2.24. Податок на прибуток.

Витрати з податку на прибуток складаються з поточних відрахувань та відстроченого податку. Податок на прибуток врахований у фінансовій звітності відповідно до чинного законодавства, яке діє на звітну дату.

Витрати з податку на прибуток визнаються у складі прибутку або збитку, крім випадків, коли вони визнаються в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу, оскільки вони відносяться до операцій, врахованих у поточному або інших періодах в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, яку, як очікується, потрібно буде сплатити до бюджету або відшкодувати щодо оподаткованого прибутку чи збитків поточних або попередніх періодів. Інші податки, крім податку на прибуток, наведені у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених з минулих періодів податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відстрочений податок оцінюється за податковими ставками, які діють або плануються до введення в дію на звітну дату і які, як очікується, будуть застосовуватися в періодах, коли буде сторнована тимчасова різниця або використаний перенесений податковий збиток.

Відстрочені податкові активи за тимчасовими різницями і перенесені податкові збитки враховуються тільки в тій мірі, в якій існує впевненість у тому, що в наявності буде оподатковуваний прибуток, відносно якого можна буде реалізувати від'ємні суми.

2.25. Прибуток на акцію.

Сума прибутку на одну акцію розраховується шляхом ділення прибутку або збитку за рік на середньозважену кількість акцій в обігу протягом звітного року.

2.26. Дивіденди.

Нараховані дивіденди визнаються як зобов'язання і вираховуються з капіталу в тому періоді, в якому вони були оголошені і затверджені.

2.27. Питання, пов'язані з охороною навколишнього середовища.

Система заходів щодо дотримання природоохоронного законодавства в Україні знаходиться на етапі становлення, і позиція державних органів щодо його виконання постійно переглядається. У міру виникнення зобов'язань вони визнаються у фінансовій звітності в тому періоді, в якому вони виникли. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути внаслідок зміни існуючих норм і законодавства, а також судових процесів, не піддаються оцінці, але можуть зробити істотний вплив. При існуючому порядку забезпечення дотримання вимог чинного законодавства керівництво вважає, що істотні зобов'язання внаслідок забруднення довкілля відсутні.

2.28. Істотні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики.

Підприємство здійснює оцінки і припущення, які впливають на суми активів і зобов'язань, наведених в звітності, на протязі наступного фінансового року. Оцінки і судження постійно аналізуються і ґрунтуються на досвіді керівництва і інших чинниках, включаючи очікування майбутніх подій, яке при існуючих обставинах вважається обґрунтованим. Окрім згаданих оцінок, керівництво також використовує певні думки при вживанні принципів облікової політики. Думки, що найбільше впливають на суми, визнані у фінансовій звітності і оцінки, які можуть привести до значних коригувань балансової вартості активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Податкове законодавство. Податкове, валютне і митне законодавство зазнає частих змін. Має місце наявність суперечних положень. Керівництво впевнено в тому, що його розуміння податкового законодавства та його тлумачення є доречним і обґрунтованим, але не можливо впевнено гарантувати, що податкові органи будуть дотримуватись такої ж думки.

Знецінення ПДВ до відшкодування. Підприємством враховується сума податку на додану вартість (ПДВ) до відшкодування з Державного бюджету. Відповідно до законодавства України Підприємство може вимагати відшкодування ПДВ грошовими коштами або проводити його залік з майбутнім ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету. В 2017 році Підприємство мало результатом звітності з ПДВ від'ємне значення та отримувало бюджетне відшкодування ПДВ відповідно до декларування на свій поточний рахунок. На думку керівництва Підприємства, суми, відображені в балансі, будуть повністю відшкодовані, тому Підприємство не визнавало збитки від знецінення.

Знецінення дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості. Керівництво оцінює вірогідність погашення дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості на підставі аналізу за окремими клієнтами (на підставі термінів виникнення заборгованості). При проведенні такого аналізу до уваги приймаються наступні чинники: аналіз дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості за термінами, фінансове положення клієнтів і погашення ними заборгованості у минулому. Якщо фактично відшкодовані суми будуть меншими, ніж за оцінками керівництва, Підприємству доводиться враховувати додаткові витрати на знецінення.

3. Детальне розкриття інформації у фінансовій звітності

3.1. Основні засоби.

Інформація про наявність та рух основних засобів за 2017 рік наведена в Таблиці № 3.1.

Таблиця № 3.1

Основні засоби

тис. грн.

№	Показник	Первісна вартість станом на 01.01.2017	Знос станом на 01.01.2017	Находження за 2017 рік	Вибуття в 2017 році Первісна вартість	Вибуття в 2017 році Знос	Нараховано амортизації за рік	Первісна вартість станом на 31.12.2017	Знос станом на 31.12.2017	Залишкова вартість станом на 31.12.2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Будівлі і споруди	16 764 694	10 144 108	17 018	359	271	240 664	16 781 353	10 384 501	6 396 852
2	Машини та обладнання	5 916 619	4 946 841	125 577	7 490	6 652	277 772	6 034 706	5 217 961	816 745
3	Транспортні засоби	795 183	641 382	6 328	2 346	2 288	44 221	799 165	683 315	115 850
4	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	215 129	176 450	7 708	2 642	2 569	12 260	220 195	186 141	34 054
5	Інші основні засоби	5 988	2 127	146	9	7	856	6 125	2 976	3 149
6	Бібліотечні фонди	55	55	5	6	6	5	54	54	0
7	Малозначні необоротні матеріальні активи	4 575	4 575	985	26	26	985	5 534	5 534	0

Продовження Таблиці № 3.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
8	Інші необоротні матеріальні активи	226 301	127 164	1 863	142	42	24 643	228 022	151 765	76 257
9	Разом	23 928 544	16 042 702	159 630	13 020	11 861	601 406	24 075 154	16 632 247	7 442 907

Активи, передані Підприємству після приватизації, не включають землю, на якій розташовані будівлі Підприємства. Підприємство продовжує користуватися землею на умовах постійного користування. Українським законодавством термін закінчення зазначеного права не встановлено.

У 2017 році підприємством скориговані існуючі терміни корисної експлуатації об'єктів основних засобів та нематеріальних активів у бухгалтерському та податковому обліку у відповідності з очікуваними термінами використання, які враховують поточне навантаження на необоротні активи, у зв'язку з чим перерахована та віднесена до витрат періоду амортизація основних засобів та нематеріальних активів в сумі 156 млн. грн.

Основні засоби, по яким обмежені права користування та які знаходяться в заставі станом на 31.12.2017 р. складають за первісною вартістю - 95 667 652,47 грн., за сумою зносу - 38 081 343,38 грн., залишковою вартістю - 57 586 309,09 грн.

Інформація про наявність та рух основних засобів за 2016 рік наведена в Таблиці № 3.2.

Таблиця № 3.2

Основні засоби

ТИС. ГРН.

№	Показник	Первісна вартість станом на 01.01.2016	Знос станом на 01.01.2016	Находження за 2016 рік	Вибуття в 2016 році Первісна вартість	Вибуття в 2016 році Знос	Нараховано амортизації за рік	Переоцінка первісної вартості	Переоцінка зносу	Первісна вартість станом на 31.12.2016	Знос станом на 31.12.2016	Залишкова вартість станом на 31.12.2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Будівлі і споруди	15 059 681	8 851 995	125 717	37 207	26 273	150 271	1 616 503	1 168 115	16 764 694	10 144 108	6 620 586
2	Машини та обладнання	5 638 599	4 807 892	39 915	52 254	49 936	137 389	290 359	51 496	5 916 619	4 946 841	969 778
3	Транспортні засоби	413 748	355 968	12 801	5 290	5 155	10 907	373 924	279 662	795 183	641 382	153 801
4	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	196 813	167 804	1 557	3 036	2 894	5 307	19 795	6 233	215 129	176 450	38 679
5	Інші основні засоби	2 754	1 069	391	25	5	119	2 868	944	5 988	2 127	3 861
6	Біблотечні фонди	52	52	3	-	-	3	-	-	55	55	-
7	Малозначні необоротні матеріальні активи	3 520	3 520	1 096	41	41	1 096	-	-	4 575	4 575	-
8	Інші необоротні матеріальні активи	147 006	83 008	759	1 994	1 442	5 726	80 530	39 872	226 301	127 164	99 137
9	Разом	21 462 173	14 271 308	182 239	99 847	85 746	310 818	2 383 979	1 546 322	23 928 544	16 042 702	7 885 842

3.2. Нематеріальні активи.

Інформація про наявність та рух нематеріальних активів за 2017 рік наведена в Таблиці № 3.3.

Інформація про наявність та рух нематеріальних активів

тис. грн.

№	Показник	Групи нематеріальних активів 2017 р.			Разом за 2017 р.
		Патенти і ліцензії	Програмне забезпечення	Інше	
1	2	3	4	5	6
1	<i>Залишок на початок року</i>				
2	Первісна вартість	50	7 018		7 068
3	Знос	37	5 641		5 678
4	Надійшло за рік	9	1 411		1 420
5	<i>Вибуло за рік</i>				
6	Первісна вартість	5	28		33
7	Знос	5	28		33
8	Нараховано амортизації за рік	10	693		703
9	<i>Залишок на кінець року</i>				
10	Первісна вартість	54	8 401		8 455
11	Знос	42	6 306		6 348

Інформація про наявність та рух нематеріальних активів за 2016 рік наведена в Таблиці № 3.4.

Таблиця № 3.4

Інформація про наявність та рух нематеріальних активів

тис. грн.

№	Показники	Групи нематеріальних активів за 2016 р.			Разом за 2016 р.
		Патенти і ліцензії	Програмне забезпечення	Інше	
1	2	3	4	5	6
1	<i>Залишок на початок року</i>				
2	Первісна вартість	51	6 303	-	6 354
3	Знос	28	5 243	-	5 271
4	Надійшло за рік	-	971	-	971
5	<i>Вибуло за рік</i>				
6	Первісна вартість	1	256	-	257
7	Знос	1	256	-	257
8	Нараховано амортизації за рік	9	655	-	664
9	<i>Залишок на кінець року</i>				
10	Первісна вартість	50	7 018	-	7 068
11	Знос	36	5 642	-	5 678

3.3. Довгострокові фінансові інвестиції.

В складі довгострокових фінансових інвестицій враховуються внески до статутних капіталів трьох підприємств України та акції банку у сумі 1 650 тис. грн. Станом на 31.12.2017 р. внески до статутних капіталів трьох підприємств України оцінені за справедливою вартістю, яка отримана в результаті врахування результатів діяльності цих підприємств. Акції банку відображені за вартістю придбання.

3.4. Товарно-матеріальні запаси.

Склад запасів наведено в таблиці нижче.

Таблиця № 3.5

Запаси

тис. грн.

№	Показник	Залишок на 01 січня 2017 року	Залишок на 31 грудня 2017 року
1	2	3	4
1	Сировина та допоміжні матеріали	1 629 604	1 848 426
2	Готова продукція	238 874	254 682
3	Незавершене виробництво	149 439	216 133
4	Товари	483	500
5	Всього товарно-матеріальних запасів	2 018 400	2 319 741

Станом на 31.12.2017 року товарно-матеріальні запаси відображені у фінансовій звітності за вартістю придбання та за чистою вартістю реалізації.

Станом на 31.12.2017 року підприємство визнало уцінку за статтею «Сировина та допоміжні матеріали» у сумі 20 432 тис. грн.

3.5. Аванси видані.

Станом на 31 грудня 2017 року Підприємство видало іноземним постачальникам аванси у доларах США на суму еквівалентну 51 383 тисяч гривень.

Станом на 31 грудня 2017 року Підприємство видало українським підприємствам аванси у сумі 694 411 тисяч гривень.

Станом на 31 грудня 2017 року Підприємство має безвідкличні акредитиви, відкриті на користь бенефіціарів (за оборотні активи) у банках в національній валюті на суму 78 475 тис. грн. та в іноземній валюті на суму 302 987 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2017 року Підприємство класифікувало видані суми авансів, як дебіторську заборгованість.

Видані аванси не прострочені та не знецінені. Справедлива вартість авансів дорівнює їх балансовій вартості.

3.6. Дебіторська заборгованість.

Склад дебіторської заборгованості наведено в таблиці нижче.

Дебіторська заборгованість

№	Найменування показника	тис. грн.	
		Станом на 01 січня 2017 р.	Станом на 31 грудня 2017 р.
1	2	3	4
1	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги з основної діяльності	1 566 720	4 635 400
2	Мінус резерв сумнівних боргів на знецінення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги	(70 971)	(4 599)
3	Інша поточна дебіторська заборгованість (розрахунки по договорам комісії, тощо)	378 842	40 492
4	Мінус резерв сумнівних боргів на знецінення дебіторської заборгованості з іншої поточної заборгованості	(2 319)	(2 119)
5	Інша довгострокова дебіторська заборгованість	0	
6	Всього чиста дебіторська заборгованість з основної діяльності та інша дебіторська заборгованість	1 872 272	4 669 174
7	Векселі до отримання		
8	Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	15	0
9	Нефінансові аванси видані	1 728 058	1 127 256
10	<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, у тому числі:</i>	<i>388 568</i>	<i>301 450</i>
11	ПДВ до відшкодування	368 081	301 434
12	Передоплата з податку на прибуток	20 282	0
13	Інші рахунки	205	16
14	Всього поточної дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості	2 116 641	1 428 706
15	Грошові кошти, використання яких обмежено	X	X
16	Разом	3 988 913	6 097 880

Довгострокова дебіторська заборгованість станом на 01.01.2017 р. та на 31.12.2017 р. відсутня. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги станом на 31.12.2017 р. зросла порівняно зі станом на 01.01.2017 р. у зв'язку з ростом дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги з основної діяльності.

У сумі резерву сумнівних боргів на знецінення дебіторської заборгованості з основної діяльності відбулися наступні зміни:

Резерв сумнівних боргів за видами

тис. грн.

Показник	На 01.01.2016	Нараховано/ сторноване	Викорис-тано	На 01.01.2017	Нараховано/ сторноване	Викорис-тано	На 31.12.2017
1	2	3	4	5	6	7	8
Резерв поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги	69 406	1 565		70 971		66 372	4 599
Резерв дебіторської заборгованості з іншої поточної заборгованості	1 909	410		2 319		200	2 119
Резерв дебіторської заборгованості з перед-плат за необоротні активи	916			916			916
Всього	72 231	1 975		74 206		66 572	7 634

Резерв сумнівних боргів на знецінення дебіторської заборгованості з передплат за необоротні активи у сумі 916 тис. грн знаходиться у незавершених капітальних інвестиціях (рядок 1005 балансу).

Резерв сумнівних боргів зменшився на суму списаної безнадійної заборгованості.

Аналіз фінансової дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги (рядок 1125), іншої дебіторської заборгованості (рядок 1155) у розрізі рядків представлений нижче:

Таблиця № 3.8

Терміни дебіторської заборгованості (ряд. балансу 1125, 1155)

тис. грн.

Станом на дату	Термін					
	до 3-х місяців	від 3-х до 6-ти місяців	від 6-ти до 12-ти місяців	більше року	більше 3-х років	всього
1	2	3	4	5	6	7
01.01.2013	950 200	91 139	12	458	52 307	1 094 116
01.01.2014	1 621 518	205 856	27 463	111	4 570	1 859 518
01.01.2015	1 851 952	35 750	979 029	48 827	53 530	2 969 088
01.01.2016	1 920 158	623 659	4 447	17 704	53 612	2 619 580
01.01.2017	928 892	324 354	259 679	18 165	53 685	1 584 775
31.12.2017	3 373 461	772 149	522 948	568	6 150	4 675 276

Всі прострочені, але не знецінені суми вважаються такими, що будуть повернуті. Індивідуально знецінені статті дебіторської заборгованості – це, в основному, заборгованість клієнтів, що зазнають фінансові труднощі. Підприємство не забезпечує дебіторську заборгованість заставою.

До складу іншої дебіторської заборгованості включена заборгованість, яка не підлягає відображенню у складі наведених статей обліку дебіторської заборгованості (Таблиця № 3.9).

Розшифрування рядку 1155 балансу «Інша поточна дебіторська заборгованість»

тис. грн.			
№	Вид заборгованості	2016 рік	2017 рік
1	2	3	4
1	Дебіторська заборгованість по розрахункам за оренду майна	88	119
2	Розрахунки з робітниками підприємства	280	347
3	Розрахунки з бюджетом	3 695	2
4	Розрахунки з іншими дебіторами – перевиставлення рахунків	12 120	36 272
5	Цільове фінансування (зарплата військово-мобілізованих)	90	509
6	Розрахунки гарантованими платежами	9	0
7	Поворотна фінансова допомога	358 200	908
8	Інша заборгованість	2 041	216
9	Разом	376 523	38 373

Таблиця № 3.10

Дебіторська заборгованість (у розрізі валют)

тис. грн.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (ряд.1125)			
1	2	3	4
№	Валюта	Станом на 01.01.2017	Станом на 31.12.2017
1	Українські гривні	1 524 346	2 201 606
2	Долари США	42 374	543 364
3	Євро		1 890 430
4	Резерв сумнівної дебіторської заборгованості	(70 971)	(4 599)
5	Всього фінансової дебіторської заборгованості	1 495 749	4 630 801
Дебіторська заборгованість (у розрізі валют) ряд.1155			
Інша поточна дебіторська заборгованість			
№	Валюта	Станом на 01.01.2017	Станом на 31.12.2017
1	Українські гривні	376 523	38 373
2	Долари США	-	-
3	Євро	-	-
4	Всього фінансової дебіторської заборгованості	376 523	38 373
Дебіторська заборгованість (у розрізі валют) ряд.1140			
Нараховані доходи			
№ з/п	Валюта	Станом на 01.01.2017	Станом на 31.12.2017
1	Українські гривні	15	-

Продовження Таблиці № 3.10

1	2	3	4
2	Долари США	-	-
3	Євро	-	-
4	Всього фінансової дебіторської заборгованості	15	-
<i>Дебіторська заборгованість (у розрізі валют) ряд.1165</i>			
Грошові кошти та їх еквіваленти			
№	Валюта	Станом на 01.01.2017	Станом на 31.12.2017
1	Українські гривні	370	52 212
2	Долари США	1 992	63
3	Євро		5 675
4	Всього фінансової дебіторської заборгованості	2 362	57 950

3.7. Грошові кошти та їх еквіваленти.

Склад грошових коштів підприємства наведено в Таблиці № 3.11.

Таблиця № 3.11

Грошові кошти

№	Показник	тис. грн.	
		01 січня 2017 р.	31 грудня 2017 р.
1	2	3	4
1	Поточні рахунки	1 993	57 854
2	Депозитні рахунки	141	-
3	Готівка (каса)	65	28
4	Інші кошти	163	68
5	Всього грошових коштів і їх еквівалентів	2 362	57 950

Ці суми не мають обмежень у використанні та не є знеціненими.

3.8. Інші оборотні активи.

До складу статті «Інші оборотні активи» балансу підприємства (рядок 1190) станом на 31.12.2017 р. включені:

- суми податкового кредиту з ПДВ у сумі 18 800 тис. грн.
- суми дебетового сальдо за рахунком 643 «Податкові зобов'язання з податку на додану вартість» за окремими господарськими операціями у сумі 58 479 тис. грн., розраховані відповідно до податкового законодавства України (податкові зобов'язання за отриманими авансами, податкові зобов'язання з імпорту послуг, податковий кредит, непідтверджений податковими накладними).

3.9. Власний капітал.

Станом на 1 січня 2017 року кількість простих акцій, що обертаються становило 1 551 537 980 штук номінальною вартістю 0,27 гривні за 1 акцію. Всі випущені прості акції були повністю оплачені. Кожна проста акція має один голос при голосуванні. Відповідно до законодавства України, Підприємство розподіляє отриманий прибуток у вигляді дивідендів

або переводить її до резервів виходячи з фінансової звітності, підготовленої відповідно до МСФЗ.

В серпні 2017 року ПАТ НЗФ викупило 999 749 шт. простих акцій. Середньозважена кількість акцій станом на 31 грудня 2017 року становить 1 551 206 064 штук простих акцій. Вартість вилученого капіталу складає 807 тис. грн.

Згідно з результатами Загальних зборів акціонерів, які було проведено у червні 2017 році, частину прибутку у розмірі 16 308 тис. грн, що складає 5% від суми прибутку, отриманого ПАТ НЗФ у 2014 році, направлено до резервного капіталу.

Станом на 31.12.2017 року резервний капітал складає 36 377 тис. грн.

Капітал у дооцінках у сумі 555 922 тис. грн. станом на 31.12.2017 р. складається з наступного:

- 790 542 тис. грн. – дооцінка необоротних активів;

- -142 298 тис. грн. - відстрочені податкові зобов'язання з податку на прибуток розраховані від суми дооцінки;

- -92 322 тис. грн - вартість актуарного збитку з розрахунку пенсійних забезпечень.

Додатковий капітал у сумі 572 тис. грн. станом на 31.12.2017 р. складається з сум оцінки безоплатно одержаних необоротних активів.

У зв'язку з проведенням у першому кварталі 2017 року актуарного розрахунку пенсійних забезпечень за 2015-2016 роки, було скориговано вхідні залишки у балансі станом на 1 січня 2017 року по рядкам «Капітал у дооцінках» та «Нерозподілений прибуток».

Таблиця № 3.12

Рядок балансу	Сума, тис. грн.	Найменування показника
1	2	3
1405	-18 474	Вартість актуарного збитку.
1420	-193 595	Нарахування за рахунок нерозподіленого прибутку/збитку.
1505	195 183	Довгострокові пенсійні зобов'язання.
1660	16 886	Поточні пенсійні зобов'язання.

3.10. Довгострокові зобов'язання.

Підприємство залучило ряд банківських позикових коштів, які згодом не змогло погасити. Розрахунок за цими позиковими коштами був здійснений поручителями. Станом на 31 грудня 2017 року 221 251 тис. грн., - це заборгованість перед поручителем, що здійснив погашення заборгованості Підприємства перед банківською установою. Це зобов'язання є безвідсотковим і не має фіксованого терміну погашення. Підприємством оцінюється ця заборгованість, як довгострокова виходячи з того, що кредитором не планується вимога заборгованості на протязі 2018 року.

Після погашення банківських позикових коштів поручителем Підприємство рекласифікувало таку заборгованість у довгострокову кредиторську заборгованість перед поручителями.

У 2017 році було проведено рекласифікацію довгострокових зобов'язань підприємства у короткострокові в сумі 5 303 000 тис. грн., які було переуступлено нерезидентам України.

Довгострокова заборгованість не дисконтована, її сума дорівнює номінальній вартості.

Підприємство не хеджує свої зобов'язання в іноземній валюті та ризику зміни процентної ставки.

Станом на звітні дати справедлива вартість позикових коштів Підприємства дорівнює їх балансовій вартості.

Довгострокові зобов'язання

Тис. грн.

№	Показник	на 01.01.2017	на 31.12.2017
1	2	3	4
1	Довгострокові зобов'язання	5 524 251	221 251
2	Всього позикові кошти	5 524 251	221 251

Позикові кошти Підприємством отримані в наступних валютах

Таблиця № 3.14

Валюта довгострокових зобов'язань

тис. грн.

№	Показник	на 01.01.2017	на 31.12.2017
1	2	3	4
1	Українські гривні	5 524 251	221 251
2	Долари США	-	-
3	Євро	-	-
4	Всього	5 524 251	221 251

Станом на 31.12.2017 р. довгострокова заборгованість у сумі 5 303 000 тис. грн. була переуступлена юридичній особі - нерезиденту України та переведена в короткострокову заборгованість, так як Підприємство оцінює, що за умовами договору до терміну повернення основної суми боргу залишається менше ніж 365 днів.

3.11. Зобов'язання за пенсійним забезпеченням.

Підприємством у 2017 році було проведено актуарний розрахунок пенсійних зобов'язань за 2015-2016 роки та 2017 рік із залученням сертифікованого актуарія. Загальна сума створеного резерву, яка відображена у фінансовій звітності:

- станом на 01.01.2017 року, склала 212 069 тис. грн. в тому числі довгострокові зобов'язання 195 183 тис. грн., короткострокові 16 886 тис. грн.;
- станом на 31.12.2017 року, склала 325 611 тис. грн. в тому числі довгострокові зобов'язання 296 932 тис. грн., короткострокові 28 679 тис. грн.

Інформація про характеристики пенсійних програм з визначеною виплатою (Пільгові пенсії: Список №1 та Список №2).

Підприємство має зобов'язання по державному пенсійному плану з встановленими виплатами, іменованого як «пільгові пенсії», який являє собою план виплат на основі співвідношень середнього заробітку працівника і середньої заробітної плати в Україні за всі періоди (місяці) придбання ним страхового та спеціального (пільгового) стажу на підприємствах-учасниках плану. Зобов'язання виникають з моменту початку трудової діяльності працівника за Списком №1 або №2 і погашаються Підприємством тільки після призначення працівнику пільгової пенсії органами невідконтрольного Підприємству Пенсійного фонду України (ПФУ) шляхом щомісячної сплати сум, що відшкодовують фактичні витрати даного фонду на виплату пенсій бенефіціару до настання в неї загальнодержавного пенсійного віку (чоловіки - 60 років, жінки - 58 років), або - переходу на інший вид пенсії.

Нормативно-правова база, в якій функціонує план, визначена Прикінцевими положеннями Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» і ст.13 Закону України «Про пенсійне забезпечення». План не є фондovаним - відшкодування

ПФУ фінансуються поточними внесками підприємства в сумі понесених ПФУ витрат, а формування активів (фондів) для майбутніх виплат не передбачено (законами і традиціями).

Виплати працівникам визначаються тривалістю їх трудового стажу, а особи, які беруть участь в плані підприємства не мають реальних способів виходу з плану без сплати внесків для забезпечення винагород, зароблених працівниками до моменту виходу підприємства з плану. Витрати на виплату і доставку пенсій, призначених на пільгових умовах особам, які мають стаж, що дає право на призначення цих пенсій на декількох підприємствах, покриваються цими підприємствами пропорційно стажу роботи. При цьому стаж роботи на останньому підприємстві враховується у повному розмірі, а з попередніх місць роботи осіб він додається до стажу, необхідного для призначення пенсій на пільгових умовах згідно з Інструкцією, затвердженою Постановою правління ПФУ від 19.12.2003 №21-1.

Опис ризиків, на які наражається Підприємство за планом.

Компанія не здатна оцінити свою частку в фінансовому положенні і фінансових показниках плану з достатньою надійністю для цілей обліку з причин:

- підприємство не має доступу до інформації про план, яка задовольняла б вимогам цього стандарту;

- план піддає підприємства-учасники актуарним ризикам, пов'язаним з зайнятими на сьогодні і колишніми працівниками інших підприємств, в результаті чого відсутня послідовна і надійна база для розподілу зобов'язань, активів і витрат між підприємствами, які беруть участь в плані;

- нормативно-правова база може змінюватися, в тому числі і за правилами призначення пенсій та розрахунку (перерахунку) сум виплат.

План створює актуарний ризик для підприємства: якщо сукупні витрати на виплату винагород, вже зароблених на кінець звітної періоду, виявляться вищими за очікувані, підприємству доведеться збільшити внески (відшкодування до ПФУ).

Опис поправок, внесених до плану.

У звітний період формула розрахунку пенсій була змінена Законом України від 03.10.2017 р. №4128-19: величина оцінки одного року страхового стажу зменшена з 1,35% до 1,0%. Зміни в законодавстві також спрямовані на поступове вирівнювання пенсійного віку чоловіків і жінок шляхом щорічного збільшення віку дострокового виходу для останніх на шість місяців з 01.04.2015 р. по 31.03.2024 р. (з 45 до 50 років для Списку №1 і з 50 до 55 років для Списку №2). Розміри призначених пенсій будуть підлягати гарантованому щорічному коригуванню на величину, не нижче 50% офіційних показників індексу інфляції за попередній рік і 50% темпу зростання середньої заробітної плати за попередні три роки. Ці зміни означають внесення поправок до державного пенсійного плану (Пільгові пенсії: Список №1 та Список №2) і повинні бути відображені, як результати секвестру, в звіті про прибутки і збитки.

Нижче в наведено інформацію про узгодження залишку на початок періоду та залишку на кінець періоду, яка підлягає розкриттю Підприємством згідно з МСФЗ. Розрахунок показників, відображених в таблицях, виконаний за допомогою актуарної моделі.

Результати розрахунків з ідентифікацією сум (актуарний баланс) за 2017 р.

I. Зміни приведеної вартості зобов'язань за рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.

1. Приведена вартість зобов'язань за станом на початок року - 302 110 181 грн.

2. Вартість відсотків (витрати по відсотках) - 30 211 018 грн.

3. Вартість поточних послуг, з них - 21 532 310 грн.:

- пільгові пенсії (теперішні працівники: Список №1 і Список №2) - 20 968 253 грн.

- одноразові виплати по виходу на пенсію - 564 057 грн.

4. Вартість минулих послуг (пенсіонери: Список №1 і Список №2) - 7 147 071 грн.

5. Актуарний (прибуток) збиток від секвестрів - 0 грн.

6. Вироблені виплати - (40 008 442) грн.

7. Актуарний (прибуток) збиток від зобов'язань - 4 618 859 грн.
 8. Приведена вартість зобов'язань станом на кінець року - 325 610 997 грн.
- II. Зміни справедливої вартості активів програми за рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
1. Надходження внесків - 40 008 442 грн.
  2. Зроблені виплати - (40 008 442) грн.
- III. Зміни в актуарних прибутках (збитках) за рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
1. Актуарний прибуток (збиток) від зобов'язань (4 618 859) грн.
  2. Актуарний прибуток (збиток) від активів – 0 грн.
  3. Чистий прибуток (збиток) за станом на кінець року - (4 618 859) грн.
- IV. Активи (зобов'язання) визнані в балансі за рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
1. Наведена вартість зобов'язань станом на кінець року 325 610 997 грн.
  2. Справедлива вартість активів пенсійного плану за станом на кінець року – 0 грн.
  3. Активи (зобов'язання), які повинні бути визнані за станом на кінець року - (325 610 997) грн.
- V. Суми в звіті про прибутки та збитки за рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
1. Вартість поточних послуг - 21 532 310 грн.
  2. Вартість відсотків - 30 211 018 грн.
  3. Очікуваний дохід на активи плану – 0 грн.
  4. Визнаний актуарний збиток (прибуток) – 0 грн.
  5. Вартість минулих послуг - безумовні виплати за відшкодуванням ПФУ - 7 147 071 грн.
  6. Результати секвестрів – 0 грн.
  7. Витрати, визнані у складі звіту про прибутки та збитки - 58 890 399 грн.
- VI. Актуарні припущення станом на 01.01.2017 р. та на 31.12.2017 р. (відповідно).
1. Ставка дисконтування - 10,00% та 10,00%.
  2. Ставка прибутковості активів програми - 0,00% та 0,00%.
  3. Ставка збільшення заробітної плати - 9,00% та 9,50%.
  4. Ставка збільшення пенсій - 6,00% та 7,00%.
  5. Ставка інфляції - 6,00% та 5,00%.
  6. Смертність персоналу та плинність кадрів – відповідно до середньостатистичних даних.
- VII. Середній термін (період), що залишився до отримання виплат працівниками по кожній програмі:
- пільгові пенсії (Список №1 та Список №2) – 16 років;
  - одноразові виплати по виходу на пенсію – 19 років.

3.12. Кредиторська заборгованість.

Склад кредиторської заборгованості наведено в таблиці нижче.

Таблиця № 3.15

Кредиторська заборгованість

№	Вид кредиторської заборгованості	тис. грн.	
		На 01.01.2017	На 31.12.2017
1	2	3	4
1	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги за основною діяльністю	4 060 507	3 419 953
2	Дивіденди до виплати	x	X
3	Векселі видані	x	x
4	Довгострокова кредиторська заборгованість	5 524 251	221 251
5	Інша кредиторська заборгованість, у тому числі:	2 360 331	7 468 764
5.1	податковий кредит	278 463	115 954

Продовження Таблиці № 3.15

1	2	3	4
5.2	розрахунки з іншими кредиторами	31 135	4 997
5.3	розрахунки по нарахованим %	0	232 561
5.4	розрахунки з підзвітними особами	3	18
5.5	поворотна фінансова допомога	2 050 730	7 115 234
6	Аванси отримані	1 696 637	234 951
7	Нарахований резерв на відпустки працівників	43 108	49 046
8	Зобов'язання за Пенсійним планом	39 832	28 679
9	Забезпечення інших виплат і платежів (згідно судових рішень)	60 017	427 983
10	Заробітна плата та заборгованість зі страхування	19	31 482
11	Податок на прибуток до сплати	x	111 991
12	Інші податки до сплати	2 181	10 516
13	Доходи майбутніх періодів	580	717
14	Всього кредиторської заборгованості з основної діяльності та іншої кредиторської заборгованості	13 787 463	12 005 333

Таблиця № 3.16

Зобов'язання (у розрізі валют)

тис. грн.

Інші довгострокові зобов'язання(у розрізі валют) ряд. 1515			
1	2	3	4
№	Валюта	Станом на 01.01.2017	Станом на 31.12.2017
1	Українські гривні	5 303 000	-
2	Долари США	221 251	221 251
3	Євро	-	-
4	Всього заборгованості	5 524 251	221 251
Короткострокові кредити банків ряд.1600			
№	Валюта	Станом на 01.01.2017	Станом на 31.12.2017
1	Українські гривні	-	-
2	Долари США	-	-
3	Євро	-	-
4	Всього заборгованості	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги ряд.1615			
№	Валюта	Станом на 01.01.2017	Станом на 31.12.2017
1	Українські гривні	574 113	597 227
2	Долари США	3 442 458	2 545 378
3	Євро	43 936	277 348
4	Всього заборгованості	4 060 507	3 419 953
Інша кредиторська заборгованість ряд.1690			
№	Валюта	Станом на 01.01.2017	Станом на 31.12.2017
1	Українські гривні	2 360 331	7 468 764
2	Долари США		
3	Євро		
4	Всього заборгованості	2 360 331	7 468 764

3.13. Інша кредиторська заборгованість.

В рядку балансу підприємства «Інші поточні зобов'язання» відображені зобов'язання, які не підлягають відображенню в складі інших статей кредиторської заборгованості

Таблиця № 3.17

Розшифрування рядку 1690 балансу «Інші поточні зобов'язання»

№	Зобов'язання	тис. грн.	
		Сума на 01.01.2017	Сума на 31.12.2017
1	2	3	4
1	Розрахунки за нарахованими відсотками	0	232 561
2	Розрахунки за податковий кредит	278 461	115 954
3	Заборгованість некомерційного характеру	89	18
4	Інша кредиторська поточна заборгованість	31 051	4 997
5	Поворотна фінансова допомога та переуступлені зобов'язання	2 050 730	7 115 234
6	Разом	2 360 331	7 468 764

Станом на 31.12.2017 р. в рядку балансу підприємства «Інші поточні зобов'язання» відображені зобов'язання у сумі 5 303 000 тис. грн. які були переуступлені нерезиденту України та переведені з довгострокових зобов'язань в короткострокові. Підприємство оцінює, що за умовами договору про повернення основної суми боргу до повернення цих зобов'язань залишається менше ніж 365 днів.

3.14. Поточні забезпечення.

Поточні забезпечення (рядок 1660) складаються з наступних складових (таблиця нижче)

:

Таблиця № 3.18

Поточні забезпечення

№	Найменування забезпечення	Станом на	
		01.01.2017 р., тис. грн.	31.12.2017 р., тис. грн.
1	2	3	4
1	Додаткове пенсійне забезпечення	56 717	28 679
2	Забезпечення виплат відпусток	43 108	49 046
3	Забезпечення інших витрат і платежів (судові рішення)	60 018	427 983
4	Разом	159 843	505 708

3.15. Судові процеси.

В ході нормального ведення бізнесу Підприємство час від часу отримує претензії.

1. Станом на 01.09.2016 року підприємство мало кредиторську заборгованість по розрахункам з ТОВ «Граф Альянс» за отримані товари в сумі 17 млн. грн., та у вересні 2016 року дана заборгованість була списана, як безнадійна, у зв'язку з припиненням діяльності ТОВ «Граф Альянс».

Але у березні 2017 ПАТ НЗФ отримано позовну заяву від ТОВ «Семуван» про стягнення заборгованості по договору відступлення права вимоги (від ТОВ «Граф Альянс до АТП-1, від АТП-1 до ТОВ «Стіл Трейдинг Груп», від ТОВ «Стіл Трейдинг Груп» до ТОВ «Семуван»).

Враховуючи судовий розгляд цієї справи підприємство створило умовне зобов'язання в розмірі 18 млн. грн. в частині основної суми боргу (17 млн. грн.), інфляційних сум та судового збору (1 млн. грн.).

2. Від ПрАТ «МК Азовсталь» у жовтні 2017 року отримано позовну заяву щодо стягнення з Підприємства пені та інфляційних сум за несвоєчасне погашення кредиторської заборгованості за товари, поставлені на адресу Підприємства.

Враховуючи судовий розгляд цієї справи підприємство створило умовне зобов'язання в розмірі 1 млн. грн. в частині пені та інфляційних сум.

3. За результатами податкової перевірки Підприємства за період з 01.10.2012 по 30.09.2016 року складено акт перевірки. Підприємство не погодилося з результатами податкової перевірки та у листопаді 2017 року направлено позовну заяву до суду про скасування податкових повідомлень-рішень, складених за результатами перевірки.

Враховуючи значну суму можливих донарахувань, підприємство створило умовне зобов'язання в розмірі 409 млн. грн. в частині нарахованого під час перевірки податкового зобов'язання та штрафів з податку на прибуток, ПДВ та податку на нерухоме майно.

Таким чином, виходячи із принципу обережності, Підприємство створило умовне зобов'язання в розмірі 427 983 тис. грн.

3.16. Зобов'язання за капітальними вкладеннями.

Станом на 01 січня 2017 року та 31 грудня 2017 року договірні зобов'язання Підприємства за капітальними вкладеннями відсутні.

3.17. Доходи від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Інформація про обсяги реалізації продукції наведено в таблиці нижче.

Таблиця № 3.19

Обсяги реалізації продукції

тис. грн.

№	Показник	В тонах за 2016 рік	В тис. грн. за 2016 рік	В тонах за 2017 рік	В тис. грн. за 2017 рік
1	2	3	4	5	6
1	Реалізація готової продукції - феросплави на внутрішньому ринку	312 397	6 129 268	232 226	7 416 804
2	Реалізація готової продукції - флюси на внутрішньому ринку	333	8 331	501	12 960
3	Реалізація - агломерату	158 823	354 280	19 748	46 900
4	Реалізація - електродної маси	3 904	33 313	3 918	40 197
5	Інша реалізація		23 536		21 033
	Всього реалізація на внутрішньому ринку	475 457	6 548 728	256 393	7 537 894
6	Реалізація готової продукції - феросплави на експорт	392 758	5 081 410	392 078	11 462 548

Продовження Таблиці № 3.19

1	2	3	4	5	6
7	Реалізація готової продукції – флюси на експорт	2 199	43 631	2 306	48 108
8	Реалізація – електродної маси	20	209	0	0
9	Всього реалізація на експорт	394 977	5 125 250	394 384	11 510 656
10	Всього доходів від реалізації	870 434	11 673 978	650 777	19 048 550

За 2017 рік у Звіті про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) у рядку чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відображено реалізацію феросплавів 18 879 352 тис. грн. (на внутрішньому ринку та експорт).

Дохід від реалізації іншої продукції в сумі 169 199 тис. грн., у тому числі флюси, агломерат, електродну масу та іншу продукцію, підприємство відобразило як інші операційні доходи.

3.18. Витрати за видами.

Склад основних витрат Підприємства, а саме: собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), адміністративних витрат, витрат на збут та інші операційні витрати наведено в таблиці нижче.

Таблиця № 3.20

Склад основних витрат від операційної діяльності

тис. грн.

№	Показник	2016 рік	2017 рік
1	2	3	4
1	Сировина та паливо	6 074 804	9 006 302
2	Постачання електроенергії	4 311 194	4 360 621
3	Амортизація основних засобів	283 460	557 104
4	Заробітна плата працівників	529 248	655 909
5	Єдиний соціальний внесок	112 041	139 526
6	Витрати сторонніх підприємств, пов'язаних зі збутом	204 623	260 137
7	Інші витрати, ТМЦ	253 851	316 009
8	Інші операційні витрати	121 044	1 008 455
9	Витрати на соцкультпобут	32 843	37 666
10	Трудові та соціальні пільги	11 459	50 705
11	Соціальні витрати	54 706	256 722
12	Амортизація понад нормальну потужність	21 408	32 643
13	Збитки від операційної курсової різниці	591 362	387 281
14	Купівля-продаж валюти	6 452	10 762
15	Собівартість реалізованих виробничих запасів	(206 237)	241 572
16	Витрати КГХТ	9 646	11 384
17	Собівартість реалізованих товарів	69 265	9 305
18	Витрати на створення резервів та забезпечень	61 992	439 452
19	Всього витрат	12 543 161	17 781 554

Вищенаведені витрати включені до наступних категорій витрат в таблиці нижче:

Таблиця № 3.21

Категорії витрат

№	Показник	тис. грн.	
		2016 рік	2017 рік
1	2	3	4
1	Собівартість реалізованої продукції	10 924 418	13 302 511
2	Адміністративні витрати	150 697	192 928
3	Витрати на збут	280 522	342 750
4	Інші операційні витрати	1 187 524	3 943 365
5	Всього операційних витрат	12 543 161	17 781 554

Сировина та паливо складається переважно з марганцевої руди, рудного концентрату, коксу, антрациту, кварциту, пеку електродного, сталі, сталевих стружки і флюориту.

У рядку витрати, пов'язані зі збутом, відображені послуги сторонніх підприємств, які виконували транспортування готової продукції, транспортно-експедиційні послуги, охорону та супроводження вантажів та інші.

3.19. Інші операційні доходи та витрати.

Склад інших операційних доходів та витрат наведено в таблицях нижче.

Таблиця № 3.22

Інші операційні доходи

№	Показник	тис. грн.	
		2016 рік	2017 рік
1	2	3	4
1	Прибуток (збиток) від реалізації оборотних активів	(208 492)	258 057
2	Списання кредиторської заборгованості	25 246	7 982
3	Прибуток від курсової різниці	182 265	645 874
4	Дохід від реалізації товарів	143 868	17 719
5	Інший дохід від операційної діяльності	60 455	62 165
	<i>дохід від соціально-культурного будівництва -</i>	<i>8 646</i>	<i>9 859</i>
	<i>інший дохід -</i>	<i>51 809</i>	<i>52 306</i>
6	Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти	12	1 659
7	Дохід від операційної оренди активів	1 757	1 587
8	Отримані штрафи, пені	663	684
9	Дохід від реалізації робіт, послуг	934	1 052
10	Дохід від списаних активів	13	3
11	Дохід комбінату громадського харчування	5 081	6 754
12	Дохід від давальницьких операцій	0	1 265 735
13	Дохід від реалізації іншої готової продукції	463 300	169 199
14	Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів	66	475
15	Інші доходи всього	675 168	2 438 944

Інші операційні витрати

тис. грн.

№	Показник	2016 рік	2017 рік
1	2	3	4
1	Витрати на утримання соціальної інфраструктури	32 843	37 666
2	Собівартість реалізованих виробничих запасів	(206 237)	241 572
3	Витрати від купівлі-продажу іноземної валюти	6 452	10 762
4	Витрати від операційної курсової різниці	591 362	387 281
5	Визнані штрафи, пені	19 701	4 963
6	Собівартість послуг від давальницьких операцій	-	1 166 686
7	Собівартість реалізованих товарів, робіт, послуг	70 215	10 223
8	Списаний ПДВ (б/р № 6430)	-	883 883
9	Збитки від псування цінностей	1 256	6 033
10	Витрати з оренди основних засобів	1 206	1 533
11	Інші операційні витрати:	670 726	1 192 763
11.1	<i>трудові та соціальні пільги</i>	11 623	26 142
11.2	<i>безповоротна фінансова допомога</i>	1 591	1 670
11.3	<i>загально корпоративні витрати</i>	5 780	196 014
11.4	<i>соціальні витрати</i>	49 701	67 723
11.5	<i>перерахунок амортизації у зв'язку з переглядом корисного терміну експлуатації</i>	0	189 000
11.6	<i>амортизація понад нормальну потужність</i>	21 408	32 643
11.7	<i>витрати від іншої готової продукції</i>	415 418	134 374
11.8	<i>Забезпечення та резерви</i>	61 992	439 452
11.9	<i>витрати комбінату харчування і торгівлі</i>	9 646	11 384
11.10	<i>податки та збори</i>	32 222	44 340
11.11	<i>покриття виплат по виплаті пенсій (сп.1,2)</i>	36 154	24 766
11.12	<i>Інші</i>	25 191	25 255
12	Всього інших витрат	1 187 524	3 943 365

3.20. Фінансові витрати.

Склад фінансових витрат наведено в таблиці нижче.

Таблиця № 3.24

Фінансові витрати

тис.

грн.

№	Показник	2016 рік	2017 рік
1	2	3	4
1	Розрахунки за нарахованими відсотками	-	229
2	Відсоткові витрати за зобов'язанням за пенсійним забезпеченням	-	30 212
3	Нараховано % за товарному кредиту з нерезидентами	-	217 578
4	Нарахована % за фінансовою орендою	500	456
5	Всього фінансових витрат	500	248 475

3.21. Податок на прибуток.

Склад витрат з податку на прибуток наведено в таблиці нижче.

Таблиця № 3.25

Витрати з податку на прибуток

тис. грн.

№	Показник	2016 рік	2017 рік
1	2	3	4
1	Поточний податок		571 929
2	Відстрочений податок	110 212	34 834
3	Витрати (дохід) з податку на прибуток	110 212	606 763

Податок на прибуток Підприємства, розрахований за правилами податкового обліку, що застосовуються в Україні, відрізняється від його теоретичної величини, яка розраховується шляхом множення ставки податку на суму прибутку до оподаткування, відображеної у складі прибутку або збитку. Податковий ефект змін тимчасових різниць за 2017 рік наведено в таблиці нижче.

Таблиця № 3.26

Податковий ефект змін тимчасових різниць за 2017 рік

тис. грн.

№	Найменування	Відстрочені податкові активи на 01.01.2017	Відстрочені податкові зобов'язання на 01.01.2017	Віднесено на прибуток або збиток	Віднесено на додатковий капітал	Відстрочені податкові активи на 31.12.2017	Відстрочені податкові зобов'язання на 31.12.2017
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Залишкова вартість виробничих ОЗ, НМА		621 058	64 075			556 983
2	Збитки минулих періодів	151 588		-151 588			
3	Резерв сумнівних боргів			1 374		1 374	
4	Забезпечення на виконання судових рішень	10 803		66 234		77 037	
5	Забезпечення виплат ПФ	7 170		-7 170			
6	Інші забезпечення	7 760		-7 760			
7	Податок на прибуток пов'язаний з дооцінкою основних засобів		179 855		-37 557		142 298
8	Всього	177 320	800 913	34 834	-37 557	78 411	699 282
9	Разом		623 593				620 870

3.22. Операції з пов'язаними сторонами.

У розумінні МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони» у Підприємства відсутні операції з пов'язаними сторонами.

3.23. Інформація за сегментами.

Операційний сегмент визначається на підставі внутрішніх звітів, які аналізуються керівництвом Підприємства. На підставі цих звітів, пріоритетним операційним сегментом визначено господарський сегмент – «Виробництво феросплавів».

Результати діяльності сегментів оцінюються на основі операційного прибутку або збитків, їх оцінка проводиться відповідно до оцінки операційного прибутку або збитків в фінансовій звітності. Фінансові доходи та витрати Підприємства, а також податки на прибуток розглядаються з погляду всього Підприємства і не розподіляються на операційні сегменти.

Таблиця № 3.27

Інформація за сегментами

тис. грн.

№	Показник	Виробництво феросплавної продукції		Нерозподілені статті		Всього	
		2016 рік	2017 рік	2016 рік	2017 рік	2016 рік	2017 рік
		94,75%	92,78%	5,25%	7,22%	100%	100%
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Реалізація зовнішнім покупцям (рахунки 70)	10 622 465	17 516 546	588 213	1 362 805	11 210 678	18 879 352
2	Реалізація іншим звітним сегментам	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
3	Інші операційні доходи (без 70 рахунків, ряд. 2120 Ф2)	639 743	2 262 889	35 425	176 055	675 168	2 438 944
4	Фінансові доходи (ряд.2000+2120 Ф2)	11 262 208	19 779 436	623 639	1 538 860	11 885 847	21 318 296
5	Доход від участі в капіталі	53	220	3	17	56	237
6	Інші доходи	4 050	732	224	57	4 274	789
7	Дохід з податку на прибуток	x	x	x	x	x	x
8	Всього доходів	11 266 311	19 780 388	623 866	1 538 934	11 890 177	21 319 322
9	Собівартість реалізації	10 351 225	12 342 270	573 193	960 241	10 924 418	13 302 511
10	Адміністративні витрати	142 790	179 001	7 907	13 927	150 697	192 928
11	Витрати на збут	265 803	318 009	14 719	24 741	280 522	342 750
12	Інші операційні витрати	1 125 216	3 658 713	62 308	284 652	1 187 524	3 943 365
13	Інші витрати	174 523	15 771	9 664	1 227	184 187	16 998
14	Фінансові витрати			500	248 475	500	248 475
15	Податок на прибуток			-110 212	606 763	-110 212	606 763
16	Всього витрат	12 059 557	16 513 764	558 079	2 140 026	12 617 636	18 653 790
17	Фінансовий результат діяльності підприємства	-793 246	3 266 623	65 785	-601 091	-727 460	2 665 532
18	Активи підприємства	14 505 864	15 096 951	803 254	1 375 635	15 309 118	16 271 509
19	Зобов'язання підприємства	13 654 922	11 990 279	756 134	932 856	14 411 056	12 923 135
20	Капітальні інвестиції	103 124	151 834	5 710	18 919	108 834	163 427
21	Амортизація необоротних активів	294 510	557 994	16 308	43 412	310 818	601 406

4. Умовні зобов'язання, інші зобов'язання та ризики.

4.1. Вплив зовнішніх факторів на діяльність підприємства.

На діяльність підприємства, як і на всі підприємства металургійної галузі, чималий вплив має зовнішнє економічне становище та податкова політика держави. Підприємство функціонує в нестабільному середовищі, що пов'язане з наслідками світової економічної кризи та нестабільною ситуацією в Україні. Жорстка конкуренція на світових ринках змушує Підприємство постійно удосконалювати технологію виробництва продукції, підвищуючи її якість з одночасним зниженням витрат, впроваджувати нові технології. Проблемними питаннями для підприємства є:

1. Загострення конкуренції на світових ринках.
2. Зростання залізничних тарифів та цін на сировину, електроенергію, що позначається на збільшенні собівартості продукції.
3. Низький попит на феросплави з боку українських споживачів.
4. Несвочасне відшкодування ПДВ з бюджету при відвантаженні продукції на експорт - як наслідок зменшення оборотності обігових коштів.
5. Нестабільна політична та законодавча ситуація.
6. Коливання курсу національної валюти, що значно знижує попит на продукцію як вітчизняних, так і іноземних споживачів.
7. Ступінь залежності від законодавчих або економічних обмежень.

Підприємство в процесі здійснення господарської діяльності дотримується вимог чинного законодавства в усіх сферах. Проте сучасне законодавче поле має особливості, які створюють певні ризики для Підприємства. У зв'язку з численними змінами, що вносяться до чинних законодавчих актів, існує багато суперечностей між нормативними актами, також залишається багато питань, не врегульованих, або недостатньо врегульованих на законодавчому рівні. Деякі важливі питання регулюються не Законами, а підзаконними актами. Така ситуація дає можливість органам виконавчої влади, контролюючим органам та суб'єктам господарювання тлумачити діюче законодавство неоднозначно, що приводить до нестабільності правового регулювання. Недостатня розвиненість судової системи ускладнює отримання судових рішень в короткі терміни. Недосконалість фінансових інструментів в Україні, впливає на ринкову поведінку споживачів - віддавати перевагу нижчій ціні, а не вищій якості й гарантіям експлуатаційної надійності.

Вплинути на діяльність підприємства можуть такі зміни, як:

- пільги в оподаткуванні для підприємств, які інвестують кошти у відновлення основних засобів;
- вчасне розрахування покущів за поставлену продукцію;
- вихід з нестабільного економічного становища;
- вихід на нові ринки збуту.

4.2. Податкове законодавство.

Податкове і митне законодавство в Україні може тлумачитися по-різному і часто змінюється. Відповідні державні органи можуть оскаржувати тлумачення цього законодавства керівництвом Підприємства і його вживання в ході діяльності Підприємства. Також існує можливість того, що операції і діяльність, до яких у минулому в податкових органах не було зауважень, будуть оскаржені. В результаті, податкові органи можуть нарахувати істотні додаткові суми податків, штрафів і пені. Податкові органи мають право перевіряти податкові періоди протягом трьох календарних років після їх завершення. При певних обставинах перевірки можуть охоплювати більш тривалий період.

Законодавством України в області трансфертного ціноутворення передбачено подання звіту за 2017 рік до органів Міндоходів до 01.10.2018. Після перевірки звіту про трансфертне ціноутворення у випадку виявлення розбіжностей відносно трансфертного ціноутворення, розрахунки Підприємства з податку на прибуток можуть зазнати змін.

4.3. Судові процеси.

В ході нормального ведення бізнесу Підприємство час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки, а також зовнішніх професійних консультацій, керівництво Підприємства вважає, що істотні збитки за позовами понесені не будуть.

4.4. Активи, передані в заставу.

Підприємство передало в заставу як забезпечення залучених позикових коштів третіми особами наступні активи - суми показані за балансовою вартістю.

Таблиця № 4.1

Активи, передані в заставу

тис. грн.

№	Показник	Активи в заставі	
		На 01.01.2017 р.	На 31.12.2017 р.
1	2	3	4
1	Основні засоби	627 634	631 264
2	Товарно-матеріальні цінності	-	-
3	Всього	627 634	631 264

4.5. Управління фінансовими ризиками. Чинники фінансових ризиків.

Функція управління ризиками на Підприємстві здійснюється щодо фінансових ризиків, а також операційних та юридичних ризиків. Фінансовий ризик складається з ринкового ризику (включаючи валютний ризик, ризик процентної ставки і інший ціновий ризик), кредитного ризику і ризику ліквідності. Основні цілі управління фінансовими ризиками – визначити ліміти ризику і встановити контроль над тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними і юридичними ризиками повинне забезпечити належне функціонування внутрішніх процедур і політики, направленої на зведення операційних і юридичних ризиків до мінімуму.

4.6. Кредитний ризик.

Кредитний ризик - це ризик того, що Підприємство зазнає фінансові збитки, оскільки деякі контрагенти не виконають свої зобов'язання по фінансовому інструменту або клієнтському договору. Підприємство піддається кредитному ризику, пов'язаному з її операційною діяльністю (перш за все, відносно непогашеної дебіторської заборгованості та виданих авансів) і фінансовою діяльністю, включаючи депозити в банках і фінансових організаціях, валютні операції і інші фінансові інструменти.

Керівництво Підприємства аналізує терміни виникнення дебіторської заборгованості за основною діяльністю і контролює прострочені суми. У зв'язку з цим керівництво вважає за необхідне розкривати інформацію про терміни і іншу інформацію про кредитний ризик.

Підприємство не забезпечує дебіторську заборгованість заставою.

На думку керівництва Підприємства, кредитний ризик належним чином врахований в створених резервах на знецінення відповідних активів.

4.7. Концентрація кредитного ризику.

У Підприємства існує концентрація кредитного ризику. Далі представлена інформація про загальну сукупну суму заборгованості найбільших клієнтів та її частку в загальній сумі фінансової дебіторської заборгованості.

Загальна сукупна сума заборгованості найбільших клієнтів

тис. грн.				
№	Показник	01.01.2016	31.12.2016	31.12.2017
1	2	3	4	5
1	Сукупна сума дебіторської заборгованості - найбільших контрагентів	2 412 270	1 499 084	4 091 084
2	Їх частка в загальній сумі дебіторської заборгованості	96,82%	95,68%	95,07%

4.8. Ринковий ризик.

Ринковий ризик - це ризик того, що справедлива вартість майбутніх грошових потоків по фінансовому інструменту коливатиметься внаслідок змін ринкових цін. Ринкові ціни включають чотири типи ризику: валютний ризик, ризик зміни відсоткової ставки, ризик зміни цін на товари і інші цінові ризики, наприклад, ризик зміни цін на цінні папери. Фінансові інструменти, яким притаманний ринковий ризик, включають дебіторську заборгованість, кредити і позики, депозити, інвестиції та інші фінансові інструменти.

4.9. Валютний ризик.

Підприємство працює з міжнародними покупцями і постачальниками і тому піддається валютному ризику, пов'язаному з різними валютами, в яких здійснюються операції (головним чином, в доларах США та євро). Валютний ризик виникає у тому випадку, коли майбутні комерційні операції або визнані активи і зобов'язання деноміновані у валюті, відмінній від гривні.

4.10. Ризик зміни відсоткової ставки.

Доходи і грошові потоки Підприємства від операційної діяльності, в основному, не залежать від змін ринкових відсоткових ставок.

4.11. Ціновий ризик.

Підприємство не піддається ціновому ризику стосовно цінних паперів, оскільки у Підприємства відсутні значних інвестиції в цінні папери або фінансові інструменти, які піддавали б її ризику зміни товарних цін.

4.12. Ризик ліквідності.

Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні фінансових зобов'язань. Значна частина поточних зобов'язань підприємства сконцентрована у юридичної особи - нерезидента України та довгострокових зобов'язаннях - у фізичної особи – поручителя.

Обачність при управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів і наявність достатніх фінансових ресурсів для виконання зобов'язань при настанні терміну їх погашення. Управління поточною ліквідністю Підприємства здійснюється шляхом контролю над дебіторською та кредиторською заборгованістю, коштами, витраченими на інвестування, і використання короткострокового фінансування.

Нижче, наведені зобов'язання Підприємства за термінами, що залишилися до погашення відповідно до договорів. Суми, наведені в таблиці, – це недисконтовані грошові потоки згідно з угодами. Нижче представлений аналіз фінансових зобов'язань за термінами погашення.

Аналіз фінансових зобов'язань за термінами погашення

тис. грн.

№	Показник	На 31.12.2017					Разом
		До 3 місяців	Від 3 місяців до 6 місяців	Від 6 місяців до 1 року	Від 1 року до 3 років	Більше 3 років	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Кредити банків	x	x	x	x	x	x
2	Інші довгострокові зобов'язання	-	-	-		221 251	221 251
3	Разом довгострокових зобов'язань					221 251	221 251
4	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 704 526	1 151	342 642	1 341 466	30 168	3 419 953
5	Поточні зобов'язання (з оплати праці, страхування, бюджетом)	130 140					130 140
6	Інші поточні зобов'язання	119 117	2 376	5 536 674	1 316 486	494 110	7 468 763
7	Поточні зобов'язання з одержаних авансів	61 993	20	4 969	6 272	161 697	234 951
8	Доходи майбутніх періодів			717			717
9	Разом поточних зобов'язань	2 015 776	3 547	5 885 002	2 664 224	685 975	11 254 524

4.13. Управління капіталом.

Метою Підприємства при управлінні капіталом є забезпечення подальшої роботи Підприємства, як безперервно діючого об'єкта, для того щоб приносити прибуток акціонерам і вигоди іншим зацікавленим сторонам.

Українським законодавством встановлені наступні вимоги до капіталу акціонерних Підприємств:

- акціонерний капітал на дату реєстрації підприємства повинен складати не менше 1 250 мінімальної заробітної платні;

- якщо вартість чистих активів Підприємства станом на кінець другого або кожного наступного фінансового року менше його акціонерного капіталу Підприємство зобов'язано зменшити свій акціонерний капітал і внести відповідні зміни до Статуту; якщо вартість чистих активів стає менше мінімального розміру акціонерного капіталу, Підприємство підлягає ліквідації.

Вартість чистих активів станом на 31.12.2017 відповідно до рекомендацій ДКЦП і ФР і Міністерства фінансів України визначена як різниця між вартістю майна підприємства та його зобов'язаннями й складає 3 348 374 тис. грн.

5. Стандарти, які були випущені, але ще не вступили в силу.

Нижче наводяться стандарти і роз'яснення, які були випущені, але ще не вступили в силу на дату випуску фінансової звітності підприємства. Підприємство має намір застосовувати ці стандарти з дати їх вступу в силу.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти».

У липні 2014 року Рада з МСФЗ випустила остаточну редакцію МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», яка замінює МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та всі попередні редакції МСФЗ (IFRS) 9. МСФЗ (IFRS) 9 об'єднує разом три частини проекту з обліку фінансових інструментів: класифікація та оцінка, знецінення та облік хеджування. МСФЗ (IFRS) 9 набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати, при цьому допускається застосування до цієї дати. За винятком обліку хеджування стандарт застосовується ретроспективно, але надання порівняльної інформації не є обов'язковим. Вимоги щодо обліку хеджування, головним чином, застосовуються перспективно, з деякими обмеженими винятками. Підприємство планує почати застосування нового стандарту з дати вступу в силу.

МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка за договорами з покупцями».

МСФЗ (IFRS) 15 був випущений в травні 2014 року і передбачає модель, що включає п'ять етапів, яка буде застосовуватися щодо виручки за договорами з покупцями. Згідно МСФЗ (IFRS) 15 виручка визнається в сумі, що відбиває відшкодування, право на яке організація очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг покупцеві.

Новий стандарт по виручці замінить всі існуючі вимоги МСФЗ для визнання виручки. Вимагатиметься повне ретроспективне застосування або модифіковане ретроспективне застосування для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати; при цьому допускається застосування до цієї дати. Підприємство планує використовувати варіант повного застосування нового стандарту з дати вступу в силу.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСФЗ (IAS) 28 «Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством».

Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ (IFRS) 10 та МСФЗ (IAS) 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою організацією, яка продається асоційованому підприємству або спільному підприємству або вноситься в них. Поправки роз'яснюють, що прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або внеску активів, що представляють собою бізнес згідно з визначенням в МСФЗ (IFRS) 3, в угоді між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж організація, інвесторів в асоційованого підприємства або спільному підприємстві. Рада з МСФЗ перенесла дату вступу даних поправок в силу на невизначений термін, однак організація, яка застосовує дані поправки достроково, повинна застосовувати їх перспективно.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Класифікація і оцінка операцій з виплат на основі акцій».

Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Виплати на основі акцій», в яких розглядаються три основних аспекти: вплив умов переходу прав на оцінку операцій з виплат на основі акцій з розрахунками грошовими коштами; класифікація операцій з виплат на основі акцій з умовою розрахунків на нетто-основі для зобов'язань з податку, утримуваного у джерела; облік зміни умов операції з виплат на основі акцій, в результаті якого операція перестає класифікуватися як операція з розрахунками грошовими коштами і починає класифікуватися як операція з розрахунками пайовими інструментами.

При прийнятті поправок організації не зобов'язані перераховувати інформацію за попередні періоди, проте допускається ретроспективне застосування за умови застосування поправок щодо всіх трьох аспектів і дотримання інших критеріїв. Поправки набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати.

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда». МСФЗ (IFRS) 16 був випущений в січні 2016 року і замінює собою МСФЗ (IAS) 17 «Оренда», Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 4 «Визначення наявності в угоді ознак оренди», Роз'яснення ПКР (SIC) 15 «Операційна оренда - стимули» і Роз'яснення ПКР (SIC) 27 «Визначення сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду». МСФЗ (IFRS) 16 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відбивали всі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку в балансі, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСФЗ (IAS) 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів - щодо оренди активів з низькою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів) і короткострокової оренди (Оренди з терміном не більше 12 місяців). На дату початку оренди орендар буде визнавати зобов'язання щодо орендних платежів (Зобов'язання з оренди), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (Актив у формі права користування). Орендарі будуть зобов'язані визнавати витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу в формі права користування.

Орендарі також повинні будуть переоцінювати зобов'язання з оренди при настанні певної події (наприклад, зміну термінів оренди, зміні майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів). У більшості випадків орендар буде враховувати суми переоцінки зобов'язання з оренди в як коригування активу в формі права користування. Порядок обліку для орендодавця відповідно до МСФЗ (IFRS) 16 практично не змінюється в порівнянні з діючими в даний момент вимог МСФЗ (IAS) 17. Орендодавці будуть продовжувати класифікувати оренду, використовуючи ті ж принципи класифікації, що і в МСФЗ (IAS) 17, виділяючи при цьому два види оренди: операційну і фінансову.

Крім цього, МСФЗ (IFRS) 16 вимагає від орендодавців і орендарів розкриття більшого обсягу інформації в порівнянні з МСФЗ (IAS) 17. МСФЗ (IFRS) 16 набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати.

6. Події після звітної дати.

Факти господарської діяльності, які вплинули, чи можуть вплинути на фінансовий стан, результати діяльності підприємства та рух грошових коштів й мали місце в період між звітною датою та датою затвердження фінансової звітності, що потребують коригування або розкриття у фінансовій звітності за 2017 рік відповідно до МСФЗ відсутні.

7. Затвердження фінансової звітності.

Фінансова звітність підготовлена до випуску Правлінням ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» 26 лютого 2018 року та підлягає затвердженню загальними зборами акціонерів.

Голова правління,
генеральний директор заводу

[Signature]
В.С.Куцін

Директор фінансовий, головний бухгалтер

[Signature]
Р.В.Пономаренко

Пропишено,
пронумеровано та скріплено нібитком печатки *Stark* аркушин

Генеральний директор
ТОВ «МАГ-АУДИТ» *Mark* П.В. Літосюк

Аудитор *D. Boyce* В.А. Лозницький
«12» *світос* 2018 р.

